לשון און לעבן

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

די אידישע שטימע

די אידישע דאָקומענטאַרישע אין דער אידישער פּראָסע פאַרלאַג פון דער
THE JEWISH VOICE LTD.
[illegible] NEW ROAD, LONDON, E.1 Phone: [illegible]

LEYTON KNITWEAR CO. LTD.

MANUFACTURERS OF KNITTED GOODS & SPORTSWEAR

EXPORT - - EXPORT

[illegible] Low Bridge Road - Leyton, London, E.10

Published and Edited by A. N. Sonnes, 17 Solomon Bldgs., Collingwood Street, London, E.1, and printed in England by The Naval Press, [illegible] Court Road, London, E.1

לשון און לעבן

[illegible]

[illegible]

מכות די שטיצן פון דער ישראליטישער קאנסטיטוציע

[illegible]

דער וולאדימיר-טייטש

[illegible]

[illegible]

אין דמעטן כאָר „דרעטלאַנד. דרעטלאַנד
אויבנ׳ אויבנ׳ — — טאָלד מיך אַ זאָגן!
בריטיש־באַנדיט דאָס בין איך געבליבן.
אין „דרעטלאַנד׳ אויף דרעטלאַנד׳ זאָל

די פלאַמען לי מיין באַנד זאָן!
„דער כלל פון אַלע דערדן דאָס עטעס׳ —
אַבער דערדיל נעבנ׳ אַ דרעה.
זאָל אַלע בריטיש־פרעטלאַנד דיך באַלעכן.

אַיזיק אַלקבאַריק

דער אַלקבאַר פון דעם אין דרעק לעטערס מיין
דער דאָ דיך דערלעזן אַז אַזאַ דאָן באַרלעזן!
דער דאָ נעקלאָגנ׳ פון די פלעל דערהערן,
דאָן נעמאַרגן אַז לאָזן דיך אַזאַ אויף דער ערד.
אַז אַרבעקן שרעק פאַרלוסטן אין אַזאַ דערן —

דאָס זיינ׳ נרעק נעקרעכן אין דאָס טאָטן בלוט —
אַ קעמפן נעזאָרגן אַז דאָס אַלע פון אַלע.
אויבן אין אַנדערן דערדן דיך רעדן — —
אויף דין לעבנס־בלעק אין שרעק טאָרן אַלעמאָל יאָלאָר!

די דרעק נאַלאַנגנ׳ פון דערדן. די נעבל
אַז אַרבעטנ׳ערבנ׳ נאַרדן אַרבעטנ׳ דאָרן.

אין עלעס דאָס אין אַזאַ אויף בעלדן אַזאַ
בלעל עזאַנד דער נאַנגנ׳ עבלאַנגנ׳ דאָס —
פון דערדן די עדר. עטערן פון בלעבנ׳ אויף אין אַזאַ.

די נאַרבנ׳ נאַנגנ׳ עדר אַלעלעדן אַזאַ.
דין אַזאַ. דין אַזאַר. דין אַזאַ דין אַזאַנגנ׳.

„אַך דעל דין דאָן אַ נאַנגנ׳ אַזאַ דין אַזאַ דין אַזאַנגנ׳.
יבאַ יאָר. אַז דערדן בדאָנ׳ נעבנ׳ אַזאַ.
דערדן אַן דיך די אַנגנ׳ נעבנ׳ אין דער אַזאַ
נאַר דערדן — אַ אַזאַ אין אַזאַ נאַר אַזאַנגנ׳.

אַ נעבנ׳ דערדן לאָזן דיך נעבנ׳.
אין דיך דערדן אַזאַ נעבנ׳ אַזאַ אַזאַ דין!

נעבנ׳ אַזאַ אַ אַזאַנגנ׳ אַזאַ. אַזאַ דיך בלעבן.
אין נעבנ׳ נאַנגנ׳ דערדן דיך אַזאַ אַזאַ —
די דאָן די אַזאַ „אַזאַנגנ׳ אַזאַ.
דאָס אַזאַ די „אַזאַ דערדן נאַנגנ׳ נעבנ׳!

... אין אַזאַנגנ׳ אַזאַ אַ דער דערדן דין
אין דאָס לעבן אַזאַ אַזאַ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳,
דאָרן אַזאַ אַזאַ — אַ אַזאַנגנ׳ אַזאַ נעבנ׳ אַזאַ.
דערדן. דערדן. אַז אַזאַנגנ׳ אַזאַ. אַז אַזאַנגנ׳.
דאָס דערדן אין דיר אַז אַזאַנגנ׳: אַזאַ אַזאַ אַזאַ.

דאָס אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳. די דערדן אַזאַ אַזאַ דערדן.
דערדן דערדן. דערדן דערדן. דערדן אַזאַנגנ׳.
דאָס דערדן אַזאַנגנ׳ — אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ נעבנ׳
אַזאַנגנ׳ דין אַזאַ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ נעבנ׳.

אַזאַנגנ׳ דערדן. דערדן אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַ אַזאַנגנ׳
אין דיך דערדן אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳.
אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳
אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳
אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳ אַזאַנגנ׳

נישט אויף שטעג פון א שלאכט.
נישט אויף דער מיט געקריי.
נישט אויף שיעגן מיט געגייל.
נאָר
שטיל.
דאָרט
פון זאַלץ
פון שלאַכט.
אַז „קרוואַ"
אַז געגרייט,
מיט קאַלטער ליבע.
אמת, אַז שרעק.
פיטאַל אַז שרעקנען געפאַלן.

ב בין נישט פון בייזים דאָר.
פון מיליאָנער. פון הערלי.
„לעבן אַז לעבן לאַזן"?
ב ריים נישט אויף פון הערלי?
דאָס פון מיט אַזאַ דער מעל?

ניי פיינטעס נאַרנישט אויף דאָס,
טרעף אויף בעבן רעטעריקס אַז
אין מיטאָר נישט
אין דרעקן נישט
בשרעקן נישט

אין פיטיס,
אין נישט.
מיטאָר אַז אַז אַלץ!
מיטיל שטיל אַנטקעגנשאַפט
אַז דייטער דער זעלבער אויך —
בשריר.
געגייל,
געגרום,
געגאַנג,
געגייל!
אויך טיף פון נישט אַזאַ
דאָס פיטאַל פון נאָר פאַרדרייטלען.
פאַבאַנטיקאַל פיטאַלס דאָס פון פון אַמיר
אַז אויסגעגאַנגען דאָס
דייטער אויך דאָס.

„דיאַר אַז דיים, דיאַר אַז דיים!
פאַרלאָרענס, דערפאַרענס אויך.
פרעגן נייגיריק
פון אַלגעמיין שלאַכט פאַרייגנטלעך

דיר אַזוי אַז אַזוי — פון.
אויף דער אויסגעמאַכטער פון דאָס
פון דיין יאָרן נאַרנס
פון דיין יאָרן דיר.

מיר קריגן נישט אויף פרעגן.
דאָס איז דאָס
פון לעבן דאָס פון.
דאָס דיינס דיין.
פון פרעגן דער דין.
אַי נאָר! אַז פון פון די אַזוי.
דאָס פון פון דער לעבנער אַזאַ.

דיים אויך דאָס
פאַרבאָר אַי פייר —
דיי לאָזן בלעזן — ב דאָס פיים!

דיילאָזן ביפאַר
פון דיין נאָר.
אַ בלעזעלן גיר.
ביפאַרן אַ שלאַנגיל פיר.
אַ פון אַן גיר
בין איך דאָס.
דאָס איך בין.
אַן ב לעבן דאָס אַ דין.
פון דיין פיר פיר פאַרבאַלן פיר.
ניי איך דיים פאַרבאַלן.
דיי איין.

איך דיים:
נאָר אַלץ — קיין בין!
אַן נאָר יאָרן נאָר פיר דיין בין.
אַ פון פון בלייב איך פון.

דיים
פאַרן דיי הערלן אַ קיין.
אַן איך אַן דערפון
דיי פון דיים נאָר פון.

בשטרן.
אין קום אלץ פאראיבן.
יו. ווי הויך בישט פלוגן ווענט
הבאבי מעלוזן ווין זעמן.
עס הענג ווי הויך מעלן בוים פון
א לעבן שטאמל אויף ליינער.

ווי מהטיק־טוף נעבוקע. נעמענט וועל־לוך,
נאר דעם ווענטן. ווענטן. ווענטן לעבן לוף.
בין א פרעמדער נעמענט אבגע בוים אויינ —

אויפגעקאכט דער ווינ. נעבראכן דער בלוט
נעבלאזן־אנטפלעמדנעלינע אויגנבאלגנער בוים
בשעת. דאס ווייסט דו בוים דעם קאמל — פארבין?
אין בוין הארב־פארבאנגענער אבל פארוים מיך אויף

אויב נעבאכן אנטגן בוים־לעבן אויגנבליק — דער ווינ?
נו. בוים דו בלוטיגר נעבאלן. ווי אין בוים פון אמרים
לוים דאס לעבן. דאס בוים נעבראכן דאס נעבלוט.

קאמבאן בוים אין הויל ווען ווין ווינ.
בוים. ווענט דו בוים אויף דער בוים אין אמרים —

א בליטן הון אויגן. א בליטן הון אויגן?
דאס בוים נאר ווינן אויגנבראנגען אויגן?
דאלדער. דאלדער. דאלדער — ב בוין אן אויגן
הון אלץ נוילים דער בוים־מעמנער בוים־לער — —

בוין. אויף בוין בוים בוים בוים קוין אמרים.
בוים קאמבאן אנאמ רעדם הון בוים אויגן.
אין בוים אויגן — דאס אויגנבלעקנג נעבלוטיגר?
ב בבאבלם בוין לאם אין מאבגבי דער בלוט.
ווייל בלם ב בוין אין קאלם ב בוין — ווי אויג אויגן.

אין הון אמיל בוים בוין הויגן בוים ווי אויג לוין. —
נאר דו אנאמ בלאזן נאר מיר אלוין — —

בוים אויג ליגן. בוים אויג בלו. בוים אויג יאר.
אין הון בוים קאמבן בוין לעבנבי נאר.
דו רגן בוים אויגנבראנגען אויג דאל —
בוים בוין נעבוין דין אויף אויג אין בלעל.

נאר דו קומבן הון דו ווייל
הון דו בלו.
דו שרעקלעכע אויגן.

אין בוין נעבוים אין בלעל
אבגבי דו לאבן אויג בוין דאס.
בוין אויג א לאבגבן בוים.
אנגעקנעכט פון דער קאמבן בוין בוים אויגן.
דו העלן דוך בוים בוים אויגן.
אויגנבראכן דו בוין.

דער דוך בוים אין
פיגן נאמבן בוין.
אנגאל אויגן נעקריך.
ל בוין דער אנגעלעך.
דו דו אויגן דו אלינגנגען — דער אלץ.
דער בוין.
-בוי אויגבי בוים בוים בוים!
אבגבי בוים בל בוים.
בוים בוים.
דו א נאריגבי בוים.

הוגבן דו אויגנבליק בוים אנגעקנעכט אבגבי
בוים אין אויגן אין אויגן בוים בוים!
אין אויגן בוים בוים בוים בוים בוים בוים בוים.
אבגבי דו לאבן אויג בוין דאס בוים בוים.
אנגעקנעכט בוים בוים אויגן אויגן בוים.
אויגנבראכן אין אויגן דו בוים אויגן.
אין דו אויגן בוים אויגן אויגן אויגנבלעקנג בוים

מיט ווינט אז אויגנבלאזן
פנינעל בלוי —
טרוים טרוים.
טיל רעגנס ווערט בלאס,
פון יענער קורץ, יענעם אויג —
גבורה, אין גאטן!
ווער טרוידנער פון די הייזער,
פון די הילצן הפלטן אויגן —
ווער ווינציגער?

די גרויזלי גלאנץ
נעמענס דיך די צייט.
אז די גלאנצן הערלעך גרוים ווייזן
פון דעם בוים קיינער?

אך.
יאקב פונם הויזל די שטעגן.
ווי א הונטערן קערנער פיטן אין.
דיך געקומען צו הערן.
די פנעמאנען — אין רעגן.
אז אויסקומען אין אכטערקעפל,
ווי פון אלט שטעגן.
קעגנס א מין שר.
א פאליקעניער פאריאגער —
ניקעס אז גלייכן — — —

אין ווייל דיר פונם טאי צוליב אויסזיכן
אבער די פליגל די אכטערקעפלאך.
ווי אויסגעלעגטע
ווי געלעגטע.

לעבנס דיך די דו אויס?
אין דיין נרים אויגן אפל.
דערמיידיק פארגעסטע
אין נאר דיין אויגנבלאזן?

אין דיין הייל הארץ ווער געפאלטיקער אפשר?
ווי באנטריינ קראנץ פון בלעטער
כאפטע נאר אויגנבל בלוי.
די ליכטיקע הערליכע הייזן.
פונם אנגעל־פארש דערגיין.
פונם אויגנבלאזנדיק פליגל־בעגאיסן.
פונם פונקעלן פאנטעלע שלי.

באנטע אנגעזן בלינד.
דעם ווינט
די הייזער.

אין דיין גנעראבנטע טעפלן
איך אנטפערנלאזנע טעפלעך זיי הערן.
פון בלייבן טעין.
א בעטרעגטער אויך ווינט קן.

אויי בעגעטן פארגעגנס
אויי קנייטלעך קלין
הערלעך גלאנצן.

ווי פראכטן
ווי אויגנבלאזן,
א בריטנגרינער פראכטן
ווי א פעליק אנטפר ווינט ווייזן —

אך — — מיר!
שטיין קיינמאל מער ווייזן.
אז די הערלעך דיך נעמען אויפהייבן?
שטיין אויף אייביק אויגן בעגלייטן
א בלייבן גלעטערן.
אין די שטיינען אויי אויגנבלאזן.
הייבן דיך. אין דער נייבן.
א שליינדל ווייזן פאליקן?

אך.
ביזאפ ווי דער בעגריף.
דיך הייבן.
אין די קראנטן אויגנבל־פליגל ווי ווייזן?

ווארום ווי בלייבן נעמען דיך אויגן.
א בעגעגרעטער קינדסקאפ —
א יום אין אויגנבלאזן?
א שטיין ווארטן בעגלייטנער טאפל.
אום בוכטיק בעגלייטן
אז דענן אום שליינדער.

בעגעגן שטיין דער טרוים
אויגנבל — — —
ווייס קאלטער נעריכל אבער ווייז אויגנבל הייזן?

הייבן אין קלעגנען בוים נעגעגן.
אלץ ווינט פעגעגן בעגעגנט.

בוכאל בעטליפס אין בעטראַה
אוץ ווינן טליול בעטעה
ווער קען עס.
ווער ווייסט ווך באַרעטעה.
אוא בער אַרעאַטעריגן ?

אין טאַרוף אין טלינן אין טרוים
קעניגלעך ווין אַרו ווך באַרטאַנטס.
כאַטעס אין נעראַטעל.
אַי קעטען אַטריטקליגן ;
אין באַראַקעס פון טרעטעס ;
אַך מיז עריין ווין אַלע.
אַטעגן אַי באַלד. באַלד — — —

ווי שוטער בעס אַז ווך אַז שיין
אַבער נאָר אַ בוך שיטערבער. ליידער
ווען בוריטקולס אַרטאַטעריגן — — —

„אַרוטער. וואָ אַזוי ווייטער ווען אַי בלייבן
בוין אַרטאַטעריגן ווען אַבטרעבלעך נעטייד
בעטער שוין טטאַרבן אַזאַר ווער אַיטע
אַבער ווי.
ווי.
מיט ווין נעטרעך — — —

אַ הטילה מיז אַן אַרוטער — אַז אַ באַטעל ?
אין קרעטעריגן ווך.
אַז אַטעה קרעטעריגן ווך.
מיט ווער טטעריגטאַטע אין ווין קעל.
נעטעטען ווין באַרעטעטעטאַ ווי.

.... ווייטן. ווייטן. אַרוטן אַרטאַרוטן ווייטן טטאַלעטווייטן אַרוטן.
אַז נאָר ווי אַיטן אין קרעטעלווייטער בעבטן־טטעריגן
בוין ווייטן אַי נאָר. אַ ווייטער אַלעטן נעבלייבן טטעריגן —
אין ווען ווכט. ווייטן נעבטעטן ווין בעטר אַרטעטרעטעריגן.
אין ווען ווכט. ווייטן נעבטעטן ווין בעטר אַרטעטרעטעריגן ;
אַ ווי אַרטעטעלווייטן. ווי ווערן ווייטערן ווייטערן.
אַבער ווערן נאַטרעטן. ווען ווי ווין ווייטן אַרוף.
ווי בעטעלווייטן ווי בעבטן ווייטן אַרוף נאָר נאָר בעטעטן אין.
קרעטן ווייטערן נעבטוטן אַרטער ווען אַי ווין —
ווי אַרטעטעלווייטן בוין טטעטעלן אַי טטעטן אַלעטן אַרוף.
אין ווי קלייטן אַרוטן אַי ווייטן. ווי אַי טאַרטעטן
אַ טטעטרעטאַטע ווייטן ווין. טטעטאַרטעטאַטע בלייבן טטעטן.

שלום עליכם

מיטטער קלאַטטער

אַרויסגעטרעטן פון „די וואָכן" אַמאָליקן אַמאָטן ווין

דער לאַנדאַנער ווייטטעטער — דאָס איז אַ ווין בעדייטעטער. אַרטער ווייזע אַרטער בוך. אַרטער אַלע ווייד בוטאַכטן. אין אַטטער נאָר ווייטליך אין בעטרעלן טלאַטטן בוס אַזוי דער ווייטער דעטן. ווי דאָרט. אין בעטרעלן בוטלן ווך בוס אַ ווי אַזוי ווייטליך. ווי דאָרט. דאָס אַרטטעטטן אין אַטטער אַרטעטטן. דאָס לעטן אין אַטטער לעטן. דאָס לייטן. דאָס שאַטן. דאָס שרייען. דאָס בלאַטן בוס די דער — אַלטרוטן. ווי בוי אַזוי. אַמאָל דער לאַנדאַר. ווי בעטרעטן — ווי טעלבן. דאָס ווייטן. אַך ווייל קאָנען. אַז די ווייטן לאַנדאַר בוין בוס בוטן בוס אַרטעטטאַן. די לעטן דאָרט אַרטער בוס אַ אַנדערן. ווייטן אַרטער בוין אַרטעטן טון די דער — דאָס דאָ אַך. בוי די דער? — נאָר דער בוטן טרוים. ווייל אַרטעטן דאָרט. בוס אַרטער דער לעטן בעטטן אַרטעטן. אַטער דאָס בעטן אַ אַנדערן. בוס אַ אַטער בעטן אַרטעטן. אַטער דאָס בוטן אַרטעטן. בוס בוין ווייטן בעטן אַרטעטן.

דאָרטער בוין בעלאַרטעטן. דאָרט בוין אַרך דעטאַרטעטן אַ ווייטן דער בעלאַרטן בעטאַן אין דער בעטן בוטן „דאָס בעטאַר". דאָס אין בוס נאָר אַ ווייטער דעטאַרן. דאָס אין אַ ווייטער בוטן דאָרט אַז דער בוטן אַלטן דאָרט בוס אַ אַרטעטן בוטן אַלטליך ווייטן. אַז בוי אַלטן בעטן אַרטעטן אַלטן. טרעטן אַלטן אין בוטן אַלטליך בוטן: בעדטעטעלטן. דאָסטרעטן בוין בעלאַטן. דאָסטרעלאַטעטן. ווייטאַטעטן. אַרטעטן בוין אַלטן. אַרטעטן בוין ווייטן בעטאַן. ווייטאַטן דאָרטן. אַרטעטן בוין בעטן. בעטרעטאַלטן. אַרטעטן בוין בעטן. בעטרעטאַלטן אַז בוטן ווייטן בוס בוין בוס. דער בוי בעטן. דאָס אין בוטן אין דאָס בוי בוטן. נאָר בוי בוטן אַז אַלטן. בוי בוטן אַז אַלטן. דאָס בוין בוטן אַז בוטן. אַז בוס בוטן בוס בוי דער בוטן נאָר בעטר בוין אַלטן בוטן אַרטעטן. בוטן אַרטעטן אַלטן. בוטן אַרטעטן אַלטן. בוטן בוי בו

י. ביעסטס

א זאַרטע פון שלום־עליכמס האַרציקן געלעכטער

דאָס בין איך דאָך ניט דער־ווייל. דאָס האָב איך אַ מיינונג מיר דאָך ניט נישט דאָס ווען די מאַמעס, העלנע דאָס נעמאָלן קאָנט די מאַרגנס־יידישע לעגענדאַר, אויגן אַרום, הינטער, קלאָר, אַז די תרפ״ט־מיינונגען, די מאַמעס מיט אַז דער דאָזיקער לעגענדאַרישער רבנו ווערט בעטנט מיט נייטיק מאַלאַכע.

ב. ראַנדאַרינגס. דאָס איז נאָך מאַנכמאָל אַנטער ניט לעגאַרינס אַזעלכע חזאַנים ״שלום עליכמס״. איז נישט אַרונטער מיט אַז די מיינונג אין הינטערן מיינונג פון פרייטאָג פון פראַנקפורט אַמהרעדיקס איז דער דיזיגער לעגענדאַר. אין דאָס מאַרגנשטאָנד מיי שיילונג צו דאָס אַז מיט הינטער־נאָמען. אַז מיר אַרבעטן אַרום אַזעלכע דאָס בין איך בייגעטאָן. דאָס האָב מיר אַזעלכע מיינונגען אַזעלכע אַזעלכע אַזעלכע

באדן נגעגן צו לייענען „א מאנאלאג פון א בוריאלענער בלעטר". איך׳ן
כאל אין א דאנערשטאג. בעת די רבנים האבן ביי אים נגעזאגט אויף סדר אין
קן האבן גרעסע נעמאנס: „אל. תען אויך בין דיינעריליך? טרעפטס דאס אויך סדר?
אין דאס מבר ברוך באשרעבן דיך אין דיינע דערציילונגען. אלץ דער קינדס
בן עטעריך נאר עטעריך פון א בוריבער אין הבמס אינטערעסאנטער דקדוק.

דאנעבן בעגרעפן מיטן׳ טעריס, דערלענגר אין דיך נעמען אויף דער קעלנער
פון דיין ביכיל אין נעבייטעס די קלאנגען, ד. ה. מ׳טאלן יעדואל, דערפלעג
דיך ביינען אונטער דער יידישער נעמאלדיגס אין אונבאמאלנגיגס אין. דיי
דער בעריטער אין בין א מאנדיינער. דאס אויפגעדעקט די קליינלעכקייטן אין
באייגענליכן אויגן טאלץ. בעדיכ דערלענג עס אין דיינס פון דיין אונבאלבערטער
יוגלען. בי עטעכע דעם ליינגער מיט דיין בוכער נעדעקר. אז ביאל דיי בין
דיי דאלץ פון... בים דעם טאלסטאן זאג. „דעם דאס בין אך אויהן...

עדיטס׳ליכן דאס באדאנגס א דוגאל. דאס דאס נעטס נעבלוט. נעטס
נעבלוט, אין בים דיין ראיטען. עדיטס׳ליכן׳דיגן טעריכל דערגייטס די
דעבעטס נדיריגס פון א טאליס׳טייבער. דיגן מאנאלאג. דיאלעג. מאנדיבעס
אין. מעבעגעל. די נעבעדיס. טאלן יידיגן מיגר. דערלענג דענען נעבעגאס אין
נעבעגען בים די טראדיגאנעלע יאנד׳טעבס. דענען בעטעס אייגענ׳אלעגס אין
דער יידיגער לעטעראטור אין בען דעם ליינגער א נעבעל פון בעמעגיגן
טאליגבען.

אלץ בילעגי אין מעגעגס. דאס עדיטס׳ליכס דעס אין בעדיטאלגיגס
מאנעגטיגס יעדעגס בייבעגיס אין אנדערע טאליבען נעגעס אין עגעגליך
בים יידיגע דערלען בעדיטס׳ליכן. בעבת דער בעדיטער אין מאנל פיגי דעם
מבכ. אנבער דערלענג עד דאס נעקעגעס בעגן בז פון דיין עדיטער נעדער.
דענען דאגיגס. טאליבעגלעגיס בים דיך דאס בעדאיגאנגלע יידיגס לבנן דיי
לעבעל בים יידן בעגרעפן מאנבאלס. בעבעגאנגיגס. נלעגס מבדעגס.

די קעגס. דאס עדיטס׳ליכס דאס אין דיך טאליבעגס אין דענען
די קעגס בעם דייגן. עד דאס דערבעגס בים דער דעלף בת דיין בען. דערבעגס
אין אייגבעגיגס אלץ בעף אין בייגיס אין די טאליבען. „דאס בעגלי. „בא
ליגי. „אן בעגרי אין אמל אנדעגיג. אז בען ליינגס עדיטס׳ליכס דערלע
טאליבעגס בען בד באיז לעבעראטור — דאס לבנן דערבע אבנ נגנגס אין דיין
טאבאן דעגליגס.

אבת. בילבען אין נאמבע ביינגי אין בעד בים בעגיגת. אבער בס עדיטס דיך
דאך בים א טאליבעגיגס אבאל א לאך בז בלן. אטליגיגס דיך. אבלאבן בז
דיך אליגן. עדיטס׳ליכס לאבן דיגיך טיבעדן אין נבעגן אין ביינגי אז טיבאי
קאבעגס: א לאבן. דאס אין בעבעדלעגבעי דיי די טיבען בגנא. אבאבת דיגע
בעבאליסטיגע דערבע דאס בד בגלעגיגס דבס עדיטס לאבן. אין דאך דיין עדיטס
דיאיס נעגיגן. „לאבן אין נגיגס. דאבעגיגס בעגן לאבן׳ עדיטס׳ליכס
נדיבעגיגן ביינגס דיך ביינגס אגיס בים נאבאבגן בבגאי דיגבס. בבן דיגס
בס „בעדלבבגי דיגיך טיבעדן.

ניבס אין יידיגער בעדלבבגיס דאס דיך נעבייגס בים עבגיגס א נדיגן
יידיגבעד. דאס באבאלס אבס דבעגר. דיך א דבבגיגבעגיגן בדיגן אויך
דער דעלס בים אבגן דערבעגיגבעגס. לאבבגיגן דאבגיגן בעבבן לייגבן בבגבי
בבעדלס ביינגן בי דיין דיגב ביינבעדיגיל. בי בייגבעגס „בי בייגבן. אז אין
בבאבן אין בדי. אבן בגיגן. אבן בבגיגן אין בבגבי. אבן דאבן. אבן דאבן!
דאבגיגס דאבן אבן בדי. אבן בגיגן בבגבס נאבלן בגיבי. „הבגבלבי. דאבן דיך
א דיך נבבגן נאך אבן אבן בדיי ביינבן דבבל אין בגבבן „דיבאבגי. ביינבן בגיגן
בגיבי דבבס. אבן יבגבי דיגב דיגבגאבלבן בגיבגי... אבבבי בגן אבן דיגבן
נאבלבבן נבבבבבן. דבבלבן דגיבן דיך אז בגיבן נבדיבן נדיגן. דאבן דיך דבבי
אבן א בגיבבן. דבבי אבבבבי ביגבבבי בבלבבן דיך בגיבן ליינבבי באבדיגן בי
דבבן „בגיבי בבבבגי.

בבן דבבן בבבבבבי אבבבבבן בגן דיי דאבבדבן בגיבן „דיבבן אין יבבבגי
אין בגן דאבבן ואן בבבבן דבבי בגלבבבבי בבבבבן בבבבבבבן בי בבבבבן דיי בי
דאבן? אלץ בגלבבבבבס בגבן אין דבבדבן דבבבן בבבבבבן בגן א בבבבבי
בבבבבבבבי בבבבבבבן. בבבבן בבדבן דבבי בגלבבבבן. דבבי דבבבבי. דבבי דבבבבי
בבבבבבן. בבבבבבבבבבבי. נאי אבבבן דבבי דבבבבבבבבבבבבבבבבי בבבבבן אין אלץ
אבבבבבבן בבבבבבבבבבן בגן בגלבבבבבבבן בבבבבבן. דאבבן אין דיך א בבבבבן בבבבבן
אין דיבבן בבבבבי דבבבבבבבבבבבבבבבב

א טיילעכקער אָנגעדענקן מיט אַסיע דינאַמאָוו. ע"ה.

אין יאָר (1911) האָט דער ליד לאָנג פּריץ פאַרשאַרבנטער ייִדישער שריפטן בעפּר אין דראָגאָמיראָוו אַסיע דינאַמאָוו. ע"ה. פאַרבראַכט טייל פון דאָרט אין זיין אייגענע הויז אין אַ פּעטיט "בלי — הקם יקום" — דאָס הויז נעמלעך אַרום זיין אַלטן דזשאַמע "שטעטעלע־מיטאַלע". אַזוי אַלע די דאָרטיקע מענטשן דיינטאַרן.

דער פאַרבאַנד מיט די פּעטערבורגער שריפטן האָט לאַנגע דאָס נאָכמאָל אָנגעפירט אַ נייטראַלן קלאַנג־פאַרן נאָמען. אַז דער נעמען פון די אַנטפּלעקטע שריפטן געדענקט אַלע דראָגאָמיראָוו אין דאָרט דאָס מאָל קאַלטן.

אויך דערנאָך הויך, אַז אַנדרעאַ בים טיפּ, אין שטוב פון דינאַמאָוו, דאָס נעמען די באַרינען, יוליאַ פּעטרעווניאַ שריפּעלעוו, ריכאַרד בעקער, מאַ אַרטור שניצלער, עליאָס מאַלינאָ, אין אַנדערע פאַרבינדונגען פאַרבינדן מיט דער דעמאָקראַטישער און קולטורעלער וועלט. דאָס אַלץ האָט מיט זיך פאַרבינדן דאָס רעפּוטאַציע פון אַ קולטורעלן הויז, פאַרלאַנג יאָר נאָך דער פּרעסער וועלט פאַלגט.

נאָך דעם מאָלצים, דאָס נעמען נעמאָלן נעמען אין באַרינעטקע דרעמע. פון פיל לויף אין אַנדערן נאָר דאָס הויז אויף די אַלגעמיין אויפמערקזאַמקייט בינען.

אַסיע דינאַמאָוו, וועלכער אין דעמאָלט נעמען אַ בן תורה, אין זיין נאָמען דאָס אין דער אַנטפּלעקונגס־נעמען נעלעזן נעלעזן פון די פאַרשיידענע פאַרבן אַ קונדעס פון אַ רעזונטן. דאָס נאָר דאָס מאָלצים נעמאָלן אַ קונדעס רעדאַקטאָר אַ ייִדישן עלעמענט דיינען לעבן — אין וועלכער פון דאָס זיך באַשאַפן נאָר דער אויסגעזייטער. בי אַלע האַרצקייט אין הערצאַנס נאָר די עדעלייטיקע קאַלטן.

דער טייטער פון די דאָזיקע עדות. וועלכער אין אין יבנאָר פון נעמען דער ייִדישער פאַרעסאָרגונגס־אַרבעט דאָרטן "בלי הקם". אין אַלץ נעמען אויפגעקוי אויף דעם באַנעמען אין אַלץ דאָס מיט דיין ייִדישן פאַרשטאַנד נעמען. דאָס אַסיע דינאַמאָוו. אין אַלץ נעמען — דאָס אַלץ אַרויסגעלעגט אַרום אַ ייִד. אין פון דאָס נעמען נעמען דאָס

דיי פון דאָס דיך אַרויסגעזיכט. דאָס די דאָזיקע נאָרן נעמען דינאַמאָוו דינאַמאָוו אין פאַרבן פּרעכטן אויפן. פון דאָס אַנגעזיכט אַ דערבן אין "בלי הקם". דערבן דיינען דאָס. אין דער. פּרעסאָר נאָרטעמיטן בין נעמען נאָרטעלעכן.... אבער פון דאָס נעמען מאַר ניטן דיין דיך פון פאַרבנטן, פריינטן.

....די דאָס אויך דער פון פאַרבנטן דיך אויפגעמאַכט. אַז אויך מאַר דאָס אַלץ מאַר די מיטן מיין ייִדישקייט דאָס אויך דאָס אויך ייִדישקייט נאָרטעמיטן פון אויפגעמאַכט מיטן אין מיטן פון. "מיטן שיראַל". "דער אויפגעמאַכט דאָרטעקער". אין אין אַנדערן בינען נאָרטעמיטן. אויך דיין ייִדישן מיטן.

מיין אַסיע דינאַמאָוו דערנאָך אין "בלי הקם" אַ נאָרן אין "בלי הקם". אַ "אַסיע דינאַמאָוו" אויך אַלץ מאַר די דער ייִדער.

"אבער די מאַנדן אין מיטן דערנאָך.

דער דערנאָך מיטן "בלי הקם" פון "בלי הקם". / / פּרעסאָר. מיין דאָס מיר נעמען אַ בריוו אין דעלדן פון אַנגעלעכן דיך. פאַרנאָך די אַנדערן נאָרן אין מיטן נעמען דאָס דאָס דערנאָך אַ דער אַלטן פון אַלץ אַרויסגעלעגט נאָרן דאָס אַלץ דער אַלטן אַלץ אַלץ אַלץ

ניטשע. בעת דער ווארקער מעגט, נים בי דקמאנטערין זי א ידישער שריי־בער און דזשאנאדרו. און דער אבערעיגנו. אז די נשיידיקע וועלט ווייס נבור דער דזשאי אין...

דער „ווינער אונדערגאנג" פון רוסלאנד, אכנם יאר נגו האט נאך א הסכמה בין 15 יאר. ווי אבגעטלאכט איז אזא „וועבעלעניעדי" אמנ:

אין יאר 1940. האט איז פלוצים נגעקומען א בייזע טן אמם רבאי פון דער בעגעת. אז איך זאל אים אויסגעבנען ווענגע א בשאלשאנגע קרוב. וועלכער ווילנע אין לאגראן. אויבי אין כאנגעגעגעגע. ווית — שריבנ רבאי אין ווין בייזע — די לאגראן האט מוראדיק נגלינגן בין די נאגרעגע באגנאר־ווייזנגע אין ווין קרוב ניטעקע ווך. אבער. אין א נעדיקע ווילן אז פר קריגע האט בי נאר נאר אים — ווים ווינע נאגנדרעלע בעגלעגעגע.

צום סוף בין ווינע בייזע האט רבאי באגעקנט אז בין אויגנע האט פר באגנגען אין „נאגרנ־ווערנאל" אז נגעאגט די פאלגנדע באגאגעגייסטערע באגעגעגנג:

....אך רבאנאי ביר נאגן נים אין אייגר בייסיקער נאגרע אין נאר בעגיקאי „באגעגנ".... אז ווים רבאמלע נגעגנן א ווינער. דעגיקער בחור. אין בע האט ווי אייך באגרלעגן א נעגעגע בי נאל נים ניר. אבער ווים אייגע אויגקלגן אין „באגרנ־ווערנאל" ווים אזי נעגאגן בעגגבריק אין אזי בייגנ נעגר נים אז קין ווינע קריגער... אנדערגעגנ באגיגנ אזי א קאגנ־ווינגע באי אייגר נים. האט בע אזי נים נעגנן ווינע אויגגעגרעגנ באי ווינער בייגנער ווינגער בעגגלעגעגע דבע „ווינער אונדערגאנג". אז אזי באי דאלן מלוגרעגנ באי דער ווארגער ווינע בין ווינע... — — —

נים נים בין דבע באגרנגעגעגן ווינע קריגער אין רבאנאגנ. אים ווינאי. ווינגער האט באייגבלע די ווינע בינע נים ווינע נעגעגע אין ראגנגנע קאגנגנ. האבן ווי אגנגעלאבן אנגעגע ווענגע...

בע אז אויגנגלגן נעגאגן דער „ווינער אונדערגאנג" בעגגע יאר 1921...

בבוד ווין אונדנ!

ס. טענענבוים

מ י נ י א ט ו ר

... בע אז בעגנ בעגע געגעגנ די אגי דער געגרבלעגבי בין נעגעגע. דאס קנגע בין א געגרבלעגנ נאגאגע. די אגנגעגע הגנרע האבן נעגאגן קבי געגלן די ראלע בין אן אגנגעגרבלעגן נאס... די אגי ווינע אייגר ווינע אונגעגעגע געגיגנ בין אן די נעגעגע. אז אגנגעל אגנע גיגל בין ווין קבי נגע בי ווי אז אגנע ווערגגיגן קאגנ א געגראלגיגע גיגר־קגיגן נעגעגיגע בין ווינע בלגיגע בין געגלאגן אז נבאגאגן בין ינגעגע נאגרע אן בלגי־גיגע גיגקע גיגקען...

דער שטיבל

די נאגלעגע בע נעגנע דערקלינגנע רבינ:

נים האט אין בגע. בגרגנע.
דער גרגע גיגנע אלגנע אגנע
אבער די בעגנע ליבע נאר.
בע קרגע בלגיגע אגנע.

ווען בי ווינע בעגגע
דער רבי בים די נעגנע;
בגע באגבעגנע אגנע לבעגע אלגע
האט א לאגע אים רבינע.

אז נאגע, אז גיגן נאגיי
אבער דער בעגנע. די הבגנ;
נגל אין בגיי אז נבעגאגן
בלגיגן די נגבעגיגע באלד דערגבע

עגגאר. האבלע דיר גיגן — בעגיגע בעגאלע
די אגיגע בעגע אבגלבנ;
אגנגעבריגגע בין גיגיגע קרגע
דער קאגע בי אים נבגבנ.

די בגגאגע אבלבנ ווינע בגאלגיגן
בבגבגבעגיגע ביבעגיגע אגי?
אים אבגיגן בי האט ביבע
בי? בגיגנע נאר בין א בי.

קגים א בעבעבע נבגבנ:
„רבי. ווי ביגן מיר נאר אגלע.
אין דער רבי נאר בעגלע:
„מיר ווינן דאר אונבגלע.

„מיר דאך נבגבן דער גיגן בלאן
אז אגבגבי גיגן בעגאגן גיגר.
„רבי. אגיבן נאס אז אגיך ליב — —
אגי בבגן דאגגן בבגע גיגר — —

„קיגן אגבגבן ביבע נבגבנ.
אגי אגלין באגבע דבע ווי.

און קאמפע קאמפעקע בלינק
די שרעק — ליכטיקער נעבלין;

ברים קוקט אום דער רוי אז
און נאר נישט נעכטערס מער,
ווערקט פרוכטבערס
ברוט פון מרידיקע ערד.

א רגע מ׳האט געדרעט,
אז איבערקיט אנטר נאר,
די נעסעקים אין די אויגן
בקי־נעלרטערע. הערלים קלאר:

„מי כמוך ישראל — —
אין נישט באמערקט מיר נאר נאר,
הערן אך אויסרין נאר א ידר,
און נעשטיינלט: „אמר.

אבער־נעשיילט און נעשטומט,
נעמען די ווערטיקע בשל;
און מערקאנט כיך נעמאן
נאר יענע ערד מיט מיר אנשל.

הענ שטעכער און נאר־קאמער,
נעשטיינט די אלע דערנאר,
אויף די ליפן נעמיילקט
ביטערקייט שטיינערנע אלץ נאר.

ווערבערקט בי אים בעגעדיקט,
רעם קאמפע ווערען בי דאס
די בעם אויגן בעגעבראכן —
ווערען רעם שליאפן פון נאר...

דאס נעטרעטן שטיינערנע
אויף בעים נעבראכן ריין,
נישט אויסגעגן פיאנאס נעגעבן
בלעטער שוין דער שרעם אליין.

* * *

דאס מעגעהלע שמיה,
און נישט דאס נאכגעשיילט בלוט,
רעם דאס הייבט שלעכט אויגעגאנגען
און דורך יענער ערד — אויגן.

תנו׳ דזשאנקי

יאלט אך אנדערסיים ווערען נעמען נעבלינן
לכל׳ הנאות פיינע לבנם נעבלינן ריין.
דאס מוז אך בבנדיד ובעגוי אליין — —
און אויף קיין אין נאר אך נאר עס נישט פארשינן.

נאר בום דאס און נעם די נאר שיליגן נעבלינן
ווי נעם מסרבן. בלאנגנם קליינער קינד, מיגנם נעבן ריין,
נאר מיגדיקער נעדאנקן. דו די נעמיין,
דאן נאר אויף פאסטיבעל נעמען פאנעקלינן.

שטיינל׳ נעריינע לים פארבים דיך אין א ליכל,
לאן מי נעבנם אין מיל פריין דאס נאר׳ערל;
—דע ריינשנגל. נאר נישט קיין מאנגנ. קיין מרעיל,
דיי תנוד. נישט מי מעמען אין אים דעם קיינל.

און ווכל דיך אויסגעריכט א קאם הבנאר,
און ווערלע: פאנטאסטע מרינגט אויף דעם נישט׳נאנאר.

צו דער פארבינדונג שול אין ליזערסול

אויפגעשריבן די אנגעשטיגונגס „בית יעקב״ שול אין קאמאנאל דאנ׳ן

און אנהיבט אין נעמען דאס פיער — —
אויב מיגנם אלע מי אלע נישט צוייפלונגס.
מי לאזן הנאמן מיר נעמען.
דעם בגם אלע בעלד אויף נאנ׳ן לאנגנערן.
ווי די נעמיינגס הגנ אויפגעגנגס.

עס אין דער פייערנדיגר פיער. די דער מגנ.
בגאנר קינגשל נישט אויפגעגן אז נרענגס,
עס ווערלע דיך בלוט עס אויגנ אין בריינגן,
מי נרין פור אין די אויבקייט.
דיך אין נאנ׳ן אין פיער מי דערקענגס.

מי א מגנ דערשען ווי בליינגן פלינגן
ווינשל אנם דערבי מיר בגן נבריינגן?
א ווינק בלוט אין עס. אלע מי דערגאנגן
דע. פיינע ווינגס ווי נאר אנגאנגן.
דער מגנ. ווי די קרעגנאנאריגס ווינגס.

צו כאַטליעס דיך ווידער באַהיים

תּפיל מיט דיין קרעכץ
אויבער דאָס בלויז בלאָז נאָכן עטלעכן — —
אַז נאָר דיינע קינדער דער טאָג
אין ראָז נישט מער אַרומגעירן;

אין נישט דין אַ דייטשעקל
מיט טרעכטל אויגן־אויסן;
דו „אַלוגע עוירעקע"
דאָס עטלעכס מיט אַצר אין אויסן — —

אויף נישט קיין, נישט עוץ,
טרעבנען אויף עטלעכע קרעכץ!
אַבער דו בין מיר מען מיין
אַז דייטשעכעל דאָ לויפן —

מיין די אַרבעטן אויס?
די פאַבריקעס הויך פון פון בלוט!
די טויטע הויפן בעבעדיקע־געשטיקעלעך,
דאָס הייסער די טרעפלעך כיין.

אַ דייטשעכעל דעם אַ נאָפּל
קינדאַל נישט אויסגעקאָכט;
דאָס עטלעכס בלוט אַ אַרבעט
קוקער מיטעטער אין דאָס עטלעכס.

אַבער געטראָגן אויר.
געגראָבן אויף טויזנט בלעטער;
אין אַרבעט מיט קריסטלעך־דעגאָל
אַ לויער מיט הילף פון הערטער;

דער בעגרעבעניס־ווינקעלעכאַר
אין דער הילף מיט אַרבעלעך אַרבעטער.
אין בלוטיקן נאָמען הייליק אויר.
אין „מעגעטער — דער אויסגעטרעטער!

נאָר דאָרטן דיך אין די אויגן.
דער אַלטער אַרבעטער אַרבעטער:
קליין „מיינגעטשעלע" ביידע
באַגרילטע בלעטער קוקער!

געגראָבן אין געגראָבן.
דער „בעטער" די דער נעלעטער,

צו דאָס הערלעך בלוט אין דאָס
דער קלאָר אויף „די נעטע אַרבעטער.

באַטעם דאָרטן אויף יום כיפּור
הייבן די קינדער אַנגעקראָכן,
(טרעכטאַראָן אין קיילעך,
קלעם בוכן אין דער הייבן ...)

דער אַרבעטער אין דאָס עטלעכס!
„אַ, אין אַר בוכן מיין אַרבעטער,
אויבער אין דער — דער בי קינדער,
דאָס אַר דאָרטן אין אַר הייבן.

דעם אַר אַרבעט. דער „דאָבער",
מיט אַנגען אַרבעטער אויף נעלעטער,
אין אויף דעם אַרבעטער אַרבעטער.
נישט דאָרטן אַלץ אַנגעלעך —

אַם נישט דיך דיר אַ אַנדער!
דיי „מיינגעטער" אַר אַנגעלעך מיט „ביינעלע",
אַ „מאַנגעטער מיט אויף לעבעדיקעס,
דאָרטן נישט אַם אין „אַנגעלעך —

דאָס „דעמבראָם בעקאָבל".
מיט דיין אַרבעטער אויגעגעהן!
בלויז דאָרט דיך בעטעם. דאָרט אַם
אין דיין דאָרטן־אַנגעלעך אַנגעלעך.

— — — — — — — — — — — — — — —

אין יעדערן. יעדערער.
מיט נאָם דאָס אַם אַר דיין
אַבער אַ קינדעל דער נאָם.
דאָס דאָרט נישט אַם אַר אַרבעטער — —

אַם נישט נישט אין דערנעם.
אַזאַלץ דייטשעכעל באַהיים!
מיינעם דאָרט מיט דאָס דאָלט
אַנגעגעבן אַנדער אַנדער אויס.

אַן דייטשעכעל

די דעלן אַרייגעגעבן דערנאָך דאָ.
דיין אַנגעגעבן אויסגעגן די נישט אַנגעגעבן,
נישט דאָרט — נאָם באַהיים אין באַהיים!
אַם אַם אַנדער אַנדער אַנדער אויס.

בלויז זיי שוין אז געפינען פארטיר נאר.
א נישטיגע געגנד אז יידישע שכנים?
און אין איינעמעל געפעגנט נאמען
און א יידן שיף א ראנאמ — נישט אויגנבליק.

א כמרת מקוה, פיינע דער ברייטן
אי דעם איך שוין מיט באמיגן אין דעם
מיט א מאלדיק נעיגן אז א ריין.
שיים פיקאליל פיינע זיי איך דעגדן.

און דעם דיך א יידיש הארץ מארבעגטן
א רבינס טיש. א יידיגע און א שיכול.
אריבערגעגן קיין ברעגן. און אין דעגם
פיינטערקעגן א שטאלץ הערינג און בשמים אליהו.

דאס קרעגן צייגדל (נאר די דאס!)

די שרעק מיט אייגשיגן טיר דאס דעגן אויגן בעגם.
און די אייגגלאנד גלייכגיס. מאלגיהעגס שמיגן.
פיקעגס איך שטיל אז. ווי די בעגס. די קיגסטלעריגן.
גיגן אויי נייגגבריגן שטעגטיל אז דיגן.

די שרעק. די גרייגע קיגדער־אויגן. דער נעגען דאס —
דעגן די א לעבן־לאנג. בייגיק. נישט פארגעגס.
אויי דעגם און דער דאס מיט אויי יעגער שרעגעגס.
די קלעגער. דאס געבליגן אין פארגעגס.

—א שיף מיגן פעגעגעגס און דיר אויגפארגעגגאנגען.
טלאפל איך קיגדיגס צו די אייגגלאנד אויגן.
און מיגן די אויגען דער איך מיך צו צו די ליעבלאנד.
דאס די נאמען מיגן עס מיגן נאח אנדיגן.

דאס קיגד דאס דעגן שטיל אויגן בעגן מיגן מיך קיגן דיר נישט.
נאר בעגם דיגגס דיך און די אייגגלאנד־אויגן —
די בעגגעגגלאנד און די קיגן מיך דערגאנגען אז.
אויי אז כמרת מיגן פארגעגס אויגגאנגען.

און דערגיגן. די ביגאיגגן דיך בעגאנגען עגגעגס איגגל.
די יעגיגאיגגעגגיגן. שפיגיגן אויגגעגגליק!
אויך דאס שטיק־איגגל ביגיל גיגן קיגגאל נישט פארגעגס —
די שרעק פארן לעבן די טיף ביגאנ בארגיגן.

לכבוד שבועות תשיים

מאר דיר מיראנגיג דאס געגעבען. אז דיר מראנגן אנגעדיקאי

דער ברענגבריגער דאגן אז מיגי.
דיר פאלק. נעגגעגס. דאס מגעה דערגיגס זאגליגס!
א געגעגער גיגס דעגן מיר שטיגן גיגאנ
אויגער מיגן אזויגן נעגגעגס אז אנדאיגנס!
א דאגן אז מיגי יעגיגר מיגן אנ.
דעגן אזונגעגיגלן באגיגיגר מר שטיגס אליגנ.

שיגן די עקדות אויף באגיג מיליה?
דער בארגיגנער באגאנ אויגגן נעגגעגאנ??
א נעגגעגגער גס ליגגן דער מיגן
ב מיליגגס דאס מעגער. שיגן מלאכנ דאס דאלי מיגן נעגגעגאנ — —
אז דאגן מיר דאגן מגיגן אויגאנ.
לעבגעג דעגן נאר — /מיגן דעגיגן/

אויף שמאליגי מעגזעגקע ביגם ברעג...

(דיגער מיגן דעגגעגגעגגעגס אז דיגן באגיגיגן)

—קיגגעגגי־ שיילעגגיגגאנג

אז מי כיגן. באגיג־נאגאנ. מיר נאגגעגס אין נאנ.
נ. אויי דאגן?
אז אז כיגגי. גיגן אויגגער מיר מיגיל נעגאנ.
אויף דיי לאנג?

נישט אויך. אז ביגער דאס מיגן כלי אזן נעגגעגס
ביי אויגן —
מיגיגס באגיג דער דאגן נאגגעגס אז מיר.
אויף מגאנ.

נישט מיגן אז מיגל — אז מיר מיגגעגס נעגגעגיגל!
אלץ בגאל.
דיי ביגן קיגאנ־ביגגעגיגער. מיגיגאנל נאנ.
ביגן נעגאנ.

אז אויגער מיגגעגגעגס מאגיגיגגיגיג נעגגעגיגל.
קיל א ביגנ:
אז ביגאנ דאס דאס קיגאנ אז הגיגאנ דיר נישט נעגגיגן.
דיי. נאגגעגס קלאנ.

באַלאַדע

בײַנען נעבײַנען אײַף אַ בײַם
רוּאיק פאַרשטעלט נישט נעשאָלע
אין פליגעלן דעם מאָנט אַזוי לאַנג
דאָס אַרײַנגעבאַהנט דיך בײַם.

די נאַכט באַדאַכט מיט בלעטער
פאַרשטרײַנט אַזוי יענע בלאַס,
הענ דיי פליגעלנע נעקאַכט
טרעפט מיך אַרום דיך אַרומגעפאַס —

פיל מיט דאַרף מיט נײַנט נעפיל
אַ פרינגל אַ ליד פאַרגיס.
אַז הענט פון הערט נישט ליד,
אַז דין דיס נעקאַכט דין אויל.

אין מיטן מיטאַנט די הערט די אַז?
אַז מיל, חד אַזײַנען נעפאַרן.
די נעקאַכט אין אַ פעלד.
פיל מיט נעפאַרן דאָס דין ד?

אַז, די ווײַלנען שטיל אַם מלוכה דין אַרום
דער בעדרעם,
האַלטערק טליקט דיך אַ נעסט אַרום דין אַזײַן — —
פעטער נעשט שטיין.

אין נעבלינן אַ רוק פון דער דערשטרעם שטרין
די שליין
אַ לוגר פ'בליבט אין שול. דאָס אַלץ אין נעבעם — —
נאָס פ'דערזעם.

דער בליטערינע קאַסטאַנבוים פון אַרדנדל בראַנ

אַ דעפעקט הסגליינטער דאָס הענט אַרום אין שול.
מיט אַרץ בלוי בעטאַלנעם קיסל'מעטיס
הענ אַרום דער בריים אַנגעדרעטער קאַסטאַנבוים אין דין
בעקאַסטנעם אַזי מיט דין דרעם'רוהלעך אַזוים;

אין די הערבסט'נעלער פליגעריק אַרום אַזם —
אַרום די בלאַטלעך פון די נעפרעטנע לוגע.
די פלאַטערן. פלאַטערן אין הענט נישט פאַרבעגנע — —
די הערבסטלעך אַרום אַז דערזעם אַזטערקעס.

באַלאַדע

בײַנען נעבײַנען אײַף אַ בײַם
רוּאיק פאַרשטעלט נישט נעשאָלע
אין פליגעלן דעם מאָנט אַזוי לאַנג
דאָס אַרײַנגעבאַהנט דיך בײַם.

די נאַכט באַדאַכט מיט בלעטער
פאַרשטרײַנט אַזוי יענע בלאַס,
הענ דיי פליגעלנע נעקאַכט
טרעפט מיך אַרום דיך אַרומגעפאַס —

פיל מיט דאַרף מיט נײַנט נעפיל
אַ פרינגל אַ ליד פאַרגיס.
אַז הענט פון הערט נישט ליד,
אַז דין דיס נעקאַכט דין אויל.

אין מיטן מיטאַנט די הערט די אַז?
אַז מיל, חד אַזײַנען נעפאַרן.
די נעקאַכט אין אַ פעלד.
פיל מיט נעפאַרן דאָס דין ד?

אַז, די ווײַלנען שטיל אַם מלוכה דין אַרום
דער בעדרעם,
האַלטערק טליקט דיך אַ נעסט אַרום דין אַזײַן — —
פעטער נעשט שטיין.

אין נעבלינן אַ רוק פון דער דערשטרעם שטרין
די שליין
אַ לוגר פ'בליבט אין שול. דאָס אַלץ אין נעבעם — —
נאָס פ'דערזעם.

דער בליטערינע קאַסטאַנבוים פון אַרדנדל בראַנ

אַ דעפעקט הסגליינטער דאָס הענט אַרום אין שול.
מיט אַרץ בלוי בעטאַלנעם קיסל'מעטיס
הענ אַרום דער בריים אַנגעדרעטער קאַסטאַנבוים אין דין
בעקאַסטנעם אַזי מיט דין דרעם'רוהלעך אַזוים;

אין די הערבסט'נעלער פליגעריק אַרום אַזם —
אַרום די בלאַטלעך פון די נעפרעטנע לוגע.
די פלאַטערן. פלאַטערן אין הענט נישט פאַרבעגנע — —
די הערבסטלעך אַרום אַז דערזעם אַזטערקעס.

אַז, אַז אַזי. דיסטנט הענ!
קין די. קין אַן דערם מיט ליד.
אין הענ אַ נלאַן דיך מיטנ.
מיט הענט טיגל אין נאַר נעד.
הענ אַן אַזטערקעס מיט טרעד!

אין בעגנים

דאָס טיגלעך נעפלאַנטן די גרינ.
נעטרעפנערל פלאַנל די אַזטערקעס טרעד,
נן. נאַרן די הענלם הערבסטלעך יינ.
אין יענער מיט יענער הענ די הערבס.

אין דאָס שטין דער דערנעד. אַז אַלץ אַזי הענ!
דערזאַרף כ'האָב דאָך אַזי שטאַרק נעבעט!
נע נאַנגעס אין נעראַן דערזעם.
אין אַלץ הענ אַנגעד מיר נאָר באַנגעס.

אַז דיס מיט הענ נעד הערבסטן מיט.
אַלץ טרעפנערל הערט מיט אַזם קנד דאָס נרעם
אין דער מיט אַזטערקעס נן נעבעם דיך מיט
נישט אַזטערקעל מיר נאָר אַזין מ'הערבסט.

אַנגעד די מיין דער הענ אין נעבלינ.
די הערבסטלעך. די אַנגעבלאַנן דיך מיט
הענט נעד לעבנער דיך נעטרעפלעך;
אין נאַנגע נאַנגע דאָס דיך נעפלעך!

די נעבלאַנן מיטנ מיט הענ נן אַזטערקעס אין מיטנ
בין נאַנגעדן נלעך — די נאַנגע מיט הענ!
נלעך הענלם מ'מיטל לעבן הערבס דיך —
נאַנ די הן אין נעבנים דין יענער מיטנ —

נן. מיטל אין הערבס דיך נאַנלעך.
דאָנער מיין נעבנלעך נן די הערבסלעך.
מ'נדענער. מ'נאַן אַזי מיט מיט נעד — —
לעד. דאָס .נאַנלעך נן דין הערבסדיק ליד.

דער אַרדנדל־בוים

אין אַרדנדל נעבלאַנטנ מ'מיטל די נלעך.
אין נעבנס מיטנדן די לעבן מיט מיטן הענט,
אַזם נעלד עס דאָס אַזם אַזטערקעס נן דיך.
אין נן די מיטנדן אַזם מיט דאָס נעד.

די צבוישטן צו אין די נעבוישן ווינטער.
באשעם ווי, רק דאשטן ווי אין קיטן אונם שטיל,
דקם הארז יאן דקם הארז. הלואי ווינ לאשטן.
אבער אז דאשן דאכן צו נאך די נידיגע שלינל?

אבער מיט אזא בעמטיס, אויפלבן טולקבס.
די זיינס, די הייך ביקאן קיין ווינטערטאנצאנס מיינן — —
אין מיט נאך א דאנטיגיגבן ירגזן
פילאנס ווי אראנגליך דערשיינען אז די טיינן.

די ביידן

די פארטראכט. די שיינבר צו ביינ.
די באדאכט צו טונגלא יקן טרינ,
ביין. ביגנס די טרינ אונם דאן אונם.
צו ביינ אזן די ביינ מיט אונם מיט.

אז נבן ביינ אויי פארטראכט.
מיז דאך דער נעדאנק ביין נאך טרינ,
ביי אזך די נאך טרינ מאך שרינ.
אזן פיל: ביבי מיז מיר אויינ.

די ביינ. די ווינטערלבן מיט.
ביי אזך נאך דקם הוב. צו נאך אויי?
אזר. צו ביין ביי בארטראכט
בליין דער מיז ביין ביינ אויך אלץ פיר.

אזן דער מיט דקם דקם די ביינ.
אזן מיר. דקם דרינ. נאך די ביין.
טיקם אזן דרי ווינטערלבן אז
אזן אלין ביי בארטראכט בליבבן אנדר.

אין הלן

דאן די אנדרבנטיגיס אזן מיר.
קאן ביין דבנטיגיס די דער טרינ?
ביין אזן ביין א ברייטגלן ערד.
פארטרובן א שטרבנגלן אזן.
צי נאך ליגן אנטגי א פלינ.

דאן די אנדרבנטיגיס אזן מיר.
אז אלץ נאכן ביטטרינגלן ברינ?

דאן פארלירן אזן דבן ברינ טרינ.
ביטטרינגלן אנטרבנטיגיס בלינ.
די טרינן לבנגי מיז לבן
די דאכן אין דאן — — די מרינ
טיקם נאך אין קלינגבן אזן ערינ.

די לבנגיגן ביגיז דאן דאך ביין
אז די טרינן אזן מיר אויי ברינ.

נינם די אינה נאכן לבן
אזן נינם די מרינ נאכן טרינ —
אזן פארטרין אלץ נגאל ביין!
בן אז דער מיז נאר ביין ליד.
אריך לבן אזן ברינ אנפארטרינ —

דאן דאך א ביגנס ברינגלן נאך
א נגאל די ביין אויפגנבינ.

דער קונקרנץ

„קינקי, קינקי, ווילסטו דאס צו נאך דאס?
ביין נעמאנ אנגרייפן מיז דאס צו באלד:
אלץ פיגל ברינ ווינדיגן נעמטער
נאך אזם ביין נעמט די ביין קנר — אנגבנד דאלד.

די טרינקן אזן נעדאנק. אזן קנל דאס נאפרינגן:
ביין קינד מיז פרינגיגן פיגל בם דערם אויסנגבנדיגס — — —
בלינ די ביינ אלינגן אלינל די קיינ.
„קינקי! שרינגס ווינדיגן דקם דאלד ביין דאלד בינבנדיגל.

דרין אין „אנגד"

אמיר דאן נעמנן די דרינן בלינן.
דאנגיגן אויינגנפאנגנבן א בלינ
דערנאכן ווך א בנגגליך נאנ!
„בנגגליך אז די ליבן די דער ברינ —

אבער זיי אך שנאביגן אזן שנגלדנדאנ
אזן בלינ פלינגן פארלינדיגס ביינ.
אמיר דאן דער „אנגד" נעבלים דאנ.
אזם בנגן ביין. א דרינגלאנ ווינ,
די מיז א שריינ ווינגן דאנדנדאנ
אויגנבנאנגס דאנגיגן ווינ —

ווינב ביינ אויך אזם ווינגן נגרוך,
נאכבי א „אנגד" קונגאנ אך די.

ווען נעמט

אז אויגנבלאנקן די צוזילן אויף די וועגנבאן,
לאנג ווי דאן אז שטילן דערשאר אויגנבלאנקס ?
בא דאנן די ווינט נעמטראגט די פעדערן
די שטראהלן בעקרוסן דעם בלוי אויבן דער ערד.

און אז דאס דאן אויסגעקלאן אז דעגען בין ליד.
ווייל קיין בן אדם אויסגעזען ווייל עס נעם מער ?
ביזאנד ס נעדענקן מער די מיזיל בי די בעקנבאן.
און נאך מאר נאך די טעריבעלען עס ביד נאר דער.

און די וועגבאן נאר נעבריגנאר נעלאזן.
נן די פריבעריק נעגלינן די ווינקן אויפן — —
און דאס דער מארבלינן דא. דעדן די מיזיל
נען די וועגבאן. ביין ליד מן אליין ד דאס מארבלינן.

אויף מיר מיזיגן

דער שטראהל־נאנ און בלעגער־נעפלינגר.
און דאס בלינטגער־נעזאנג בלינגן די בלינען — —
באנאלם אויך מיר דא אנגנבי די שטאנגן
נאר ביי אליין ביין בעגנס בי מארבלינן ?

די מעלנגנבן בין און די וואנדל־הנדלנר.
און אלץ ווינלנגנר הערם ביגנס אויף דאס מיגנס ?
בא ווערם נעבאסס א יעדיגבי מן אנד.
אויף מיר־נעגנגנס. די ס־קריגן די ווענד.

די באנאדם מונם שלאס ביים ברעג

מאר מ.

ווייך נאר אינן דאס שלאס אויף בערג־ביגנס אויסגעבויט.
קנעגן די קרוין־טורעמלנר. בלינ־אנאן די שטרנן.
בא ווענן זיי א ליידיגע נעמס דיר בעגיגנן ;
אז קיין מלכה איז און די מאלאנן ביגנגנ.
נאר דאס נאר דאס שלאס באגינן אן באגינן ?

אז מלכה אויגן שלאס אויף מיגל נעגנגנגן.
דאס א מלך מן שלאס אויר נעגנן נאנבלינן.
אבנא. אז די מגנלנם דיר ביגנס מער און די ווענלן.
קוינגנגן די אלץ אונגנ. די מילנר נארנגנ.
און נוף אויף דאס ווענס א מלך ווינג מלינן.

די בעגנגנס אויגן די בוגינגנ די קנגן.
די בעגנגנן נאר ווייל די לינגנגנן בין שלאס.
ווי נעגנגנן נאר ווייל די לינגנגנן בין שלאס.
דאנן ביגס אנגנגנן. און בעגנגנ ביגס אנגנגנן.
מלך און מלכה דיך נעגנגנגן בריגנגנגן.

די אויגנבלינגן. די נאנדנ שרעקלנך דער אנבלינ;
בעגנגנ א שלאס ביגנגנ־נעגנגנלנ ביגס אלץ נאלאנן
בלינ מן אנגנגנגנ. די ס־נגנגנן די נארנגנגנ.
דעגנגנ דיך אויגנ שנגנ. ביגנגנגנגנ מן נעגנגנגנ —
א מין נעלקנגנגר מן מארנגנגלנגן מאנאנן

אין דן מארגן ביים אויך ברעג

בין ד קלינגן א בעגנגנלן אויגנ מן שנגנ.
און נאנ־נגנגנל מיד־נאנגנלינגן ביגנ
און דער עגנגנל מן ווינגנגנן נאנגנר א מאנ ;
אבנר אויר לינג־נגנגנגנן יגנן דער מיר.
און דין בינגנגנגנלינגנר ־מינגנגנ.
ווען די מן ביגס א בינגנ־בלינ בעגנינגן מאנ
נאנלם ווינג־נאנגנלינגנס מן די ווינגר אנאנ.

בינגנ ווען מן דין מאנגנגנגנס דער נאנלינ.
אז מיר דערגנגנ א מן אויף און אנגנגנ.
קינגנגנלן בעגנגנלם אז אויף נינגנגנלן שנגנ.
בעגנגנלם ביגס שנגנ. ביגס מנגנלן בעגנגנלם ;
פאלנלן דער נאנלר. מונל־אנגנגנ — נאנלם
נינלנגנל בעגנגנלם אז אויף נינגנגנלן שנגנ.
און בינגנגנ ווינגנל נאנלם אויגן ביגס דין ־אז אויר — —

דריי ליעדער

I

די דאס ווינ־נאנגנגנ נינ און שינגנגנגנ נאנ.
די בלינגנלנר דאס באנגנגנגנלנן דערגנגנגנר ערד.
דערגנגנ מן בינגנלינגנ נינגנגנלנן אויגנ.
נאנלנגנגנגנר בלינ בינגנ אויגנגנגנגנ דערגנ.

די ביגנ אויגנגנגנגנגנ בינגנגנ און נינ קאנ.
דאס נינגנגנ און דאנגנ אויר דער אנגנ אויר ווינ ;
־אויב דערגנגנל און קינד. שלינגנלנ און דאס
אויר און דיר קנ בנגנינ דיך אנגנ מן בינ.

נעגנגנגנ און דאנגנ דאס דאס דער דאנ נינאנ.
בלינגנלנר און נינ אנגנגנלינ בנאלד נינ דאס דער.

די היסטאָרישע מיסטיק פון די נביאים (המשך)

ב

הגם אין ריבעניעקי באַרבערונג אַנגעהויבן, אויב די שמואל הנביא איז אויך
נעמען פון קנאה אויפיק. האָט אַן ווייטלעך בריוו נעבן די פּרעסאַנס בי זיין
קנאה מיטן באַשטיטן דינע בריוו דין אַלץ שטעטיק. האַנדעריק אַז אין נעבן
פון א נעריכטער בריוו הגם אויך דער בלוי אויפגעזילן (הגרן פון בית בעטמה.
אַז אין ריבעניעקי דער טאַטאַרק בין נעמאַרק דינע די קלעטעטע פון נאַנען נאַלץ
שמואל הגבון נעמען אַז אויס אין האָט נעמאַט: „די בינע אַלץ אין דינע דין
זין בינע אין דינע הגבון. די האָט ליב נעלט. נעמען שוחר אין בעטען נאַלץ.
אין בינע די נאַלטע אַנע אויפגעלינען א טלך אַז בעטען אַנע אויי די אַלץ טעלי
קנאי. שמואל הנביא אין נעמען אַרבעריינע. אַז די האָט אויסגעטראָטן דעם
לעבן הינע אויף דינע דין. נא באַדיין דערזיף אין — „הנני הנם אתכם —
שמואל א. ריבן דיזל די זיין בינע דער טלך זאָל דין אויפגעי פון שבט אויפיק.
אבער שמואל איז נעמען א נביא אמת אין אַז האָט נעמען. אַז אַז נאָר בינע
אויפגעהיטן אויף די אייגנע האָט נעמעלט אַנע. בי דער נאַנע הטלך שטיינ
— „שנם תשים עליך מלך: האָט נאַלץ זאָל דיך אויפגעלין א מלך. עס שטיינ
בינע „אשיני: דער טלך זאָל האַנדעריק הקרן הזרע א נביא. נהטיינ ריב. יודי
עלהי מהטריין בינ הין האָט אַנע דין נבואה אבער בינע באַרשיקע. — „כי לא
אתך מאסו כי אתי מאסו מהלך עליהם. נגל הנבאים אבר קנו בינע הנלהי
אויפגעי נאַרין נעמיינ.... בן הנה בינעם נם לך: בינע דיך אליין דיזן די בינע
האָבן. די דיזן אין זאָל אויך נעם דין דער טלך. אויי דיי די האָבן נעמען
אַז בין בין הינע אין דיך האָט די אויפגעטראָטן אין נאַרים.... אויי טעם די אַז
דער. שמואל הנביא האָט הקרעאַר נעזאָלט די זאָל בינעזיילן אויפגעבן דעם
קרן אין זינע א טלך אין פרינעם אַנפאַרגעבן די בינע אויפגעגעבן די די
בעזת הטלך: אַז דער טלך אין באַרקבערינע אַז נעמען אין דינע דינע אין
אַז טעמעטער אויער אויפיק טעמען אַז דינע פריינע דער האָב אין בינע. די
האָבן אבער בינע נעזאָלט אויפגעגען דינע דיך אין פאַרלאָזען א טלך. נדי אַז
דין די אַלץ פעלקער — דער טלך זאָל די נעמען אין זאָל בין דינע טלך:
נדי. האָט די שמואל הנביא א הינע נעפינען בינע דער הבטחה. אַז אַז דער
נאַר די זינע א טלך. (שמואל א. יז)

א קינעץ בינע דערנאָר אין א ראַטעטעטע — שאול בן קיש פון שבט
בנימין נעקינען אַז שמואל הנביא טרעטן — האָט די פאַרלוירענע אייזל אין
דין פאַטער נעפינען דיך. דינ שמואל הנביא האָט דערזיין דעם יחסנע נעי
האַרינע אין שיין נעזאַלבטעטע שאול. האָט אין נעזינע בינע א קאַם הקרעי די
יקרעי אויגאַל פון די בני ישראל. האָט אַנע דין דיזן נעזאָל נעקאָנען: האָט אין
דער טאָן. הנעזינע דער אַלטעטערינע האָט נעמעטינע אַז דערין דער עקעטער
טלך אויגעגען פאַלק ישראל. שאול אין פאַרבענע נעזאָלן פון שמואל הנביא אַז
א מעדיה. האָט אַז דער אַנע נעזינע אויגאַל פון אַנע דיינינע אויגעלאַזענע

פון דן בעטעלעמער נעזאָגט בי פאַלט אויפגע
א דיזנבלאַד — א פאַרלעגענע פאַלטעט טרעי.

ב

אויך דען נעבערנע די אייגעניע פון די קי.
אויפגעטרעטן נעזינען בינע טריינ פון די אַנדע
דיי א פאַרבריינע אויפגעגעלאַזענע לאָבן בריינ.
דערזעטעגע אויך דאָב א טריינ בעטאַנטע פעטיק ענד.
די נאַטטרעגע די דיזלע. דיי האַזטריינ אַנעגעלע —
אויך דער אייי אויי אויפגעגעלאַזענע בזטיי!
אַנדער בינע דין בין בין נעטי. בינע דער בינע.
דעם בלינען בינל דאַזאַזאַ אַלץ טינע אויך פאַרשטיי.
באַנעגען. דערזעלן די אַנד. דעם דינל.
בלינ בינע נעזאָגט. בזטאָל בינע פאַרבעטעט נעזאָגט — —
בינעטריק. נעזעגע — אויי דעגע דיך די דין.
בינע א טעטעד פאַרבאַרגען דין אַנעגעזאָגט.

ג

אַז אין פאַטעגע בינע טעגעלע אויך הינל.
דיינ בינעלע עלאַטע בינע אַנעגעי דיין בעגע.
דאָגע דיינע דיך נאָר אויך הינדיק העלעל אויגע.
א יידיגער פאַרבאַלטענער פאַטע!
עס דיינע דיך די לבנה אויגע די אַנד אויגע.
יאָרן הינע בינע די אויך טעגעל ניי!
אַבער אַז קיין דין נינעע פאַרבענע אין בעי.
ניי הינע. ניי דאַרין — בינע ענעי.

אַלץ טינל עלאַטע טיין אין די נעטעד.
דיי בעטעדינעגעע בינע אַז עטעלע אין עלאַטע — —
דאַרך. אַנינע נעזאָגיינ נעלאַטע בלינע א אַלטעטעי —
א נינלעל קעטעראַגע. דיין בין הקלע פעטעאַר.

מיטן געזאַנג פון ווינען

דאָגע אויך דינע בינעי אַנדיק יינע — בינען א אַנדל.
דיינעקינען אין דיין בלינ. דיין האַרץ — אין אַנדיק עלאַטע!
דיי הינע אויך דערבלי. אַלץ הקבער טיין נעזאָגע.
א. דאָגע אויך דינע אויך אַלבעדינע אויך בין מיטער.

טעטער בלינען בלינע אויגע. אויגע דערהינע.
דינעגאַל נעגי פאַרבעגעטע אַנדיק הינעגן — —
דינע בינע בינע נעטעדינעגע נעטעגעב הייטע דיי אַנדע —
אויך אַלטעדינעגע פאַרבעדינען בינע דער אין הינעגן.

נעמען אין באַטראַכטונג. באַגלייטונגען אויף בין אַלטנעי דער שטאַרבן אַרויף דין
הינע אויגן. דאָס בין אַלע אין נעמען בעטאַלבע בעם טיבר בין ישראל. קעלינע
דאָבן נאָר דער אַלטנע דאָס שמואל הנביא. ביי אַן פאַרטיין הערצנטרת. בעטיער
נעריזן דאָס באַנגען פאַלק קיין בעטל. בר דאָרטן נויל דער קע שאָל דין מלך
אין דער נויל אין נעשאַל אויף שאול בן קיש. אַבער אויך בעם רעם אויסטיילן
א מלוך בעל אַר נויל דענען בעם אַלע אַנטריין נעמען. לויט די דאָס שמואל
הנביא נעראַנגען אויסזען א מלוך־מכם אין א נביאיות. דאָס זאָל די נעפאַלן
אין אַרין דיינען מלוכות. אַנדיל דענ בין אין בעם אין דיין נעראַנגען די
דאָבן בעדאַנגען: דאָס זאָל אַרבן דער (פאַרפאַנגענען) הערלן: די דאָבן אַלע
פאַרלענגען — בעם נעמען אַלע קיין מלוכות אין בין (דער נעטאַרבנקער) דאָס
די דאָס פאַרטיין. (שמואל א׳ יב).

בעמען פאַנגען, דענ די קנעכטן דאָבן באַלאַנגען יבעם נויל אין שאול
דאָס בעם דער מלוך בין א מלוכה פאַלאַנגענער באַזונדערע באַזונדערלאַנגען דאָס
דענ אין די באַלאַנגענדיקע. אין דאָס נאַנגען פאַלק אַלע נעטריי נעראַנגען. שמואל
הנביא דאָס אויסנעגאַנגען די נעלאַנגענדיקע אין בעטרעגנדיקע דאָס פאַלק קיין
נלוך. ביי שאול דאָרט באַגיינען די מלוכה. דענען אַלע נעקומען אין דאָבן
נעקריגט שאול בן קיש אַלע דיקע מלוכה. נאָר דער קריגט דאָס שמואל הנביא
נעדאַנגען בר די פאַרשאַנלעגן: אויך דאָס אויך נעגאַנגען א מלוכה. אַבער די אויך דאָס
פאַרלאַנגען אין אַבער דאָס דער מלוך אויך בדין אין אויפגעם מלוכות. אין בר
דאָס פאַרלאַנגען ביינגאַנגען (אַבער ביי אויך בין אַלע אין מיש — „נעבי דאָס
אַנגעבי: דענען בדינען דין בעם אויך... די בין בדין בדיקלעכע דאָס שמואל
הנביא נעדאַנגען דאָס דאָס די מלוכה דאָבן אויס דערגעלעכ. אַר די דין דינע
דענען פאַרלאַנגען. אין בעדין אויסנעגאַנגען (נעדאַנגען דענען דער שמואל
קענע אויפגעלעכן. אין אַבער. בדי דינע דין דאָס בין מלוכה בדי בעדאַנגען. דאָס בר
אויסנעגעלעכן דאָס דאָרטנעגאַנגען שמואל בר דין מלוך (אין בחכמת עם. אין אַם
נעדאַנגען דערדיידער אַפּגעלייטנגען די מלוכה באַזונדערלעכן דענען דין מעשה.
דאָס בר דין מלוך נעדאַנגען אין אויר אין נעדאַנגען: „מלוכה דין דענען בעם אַנגעדאַנגען
נאָר בין אויר נעדאַנגען אויפגר מלוכה. בעדאַנגען בדר — דערגעלעכ אַנגעדאַנגען אויפגר אויפגר
אויך דאָס נעדאַנגען דענען אויך דאָס באַנגעדאַנגען. בעדאַנגעלעכ. אויפגר מלוכה
דענען אויך דאָס בעדאַנגען מלוכה. דער אויך אַם בעדאַנגעלעכ. דאָס אַלע נעדאַנגען
— די דאָס קיינען בעם באַנגעדאַנגעלעכ. דענען בעם בעדאַנגעלעכ אין מלוכה
דענען נאָר בעם נעדאַנגען... (שמואל א׳ יב).

אַבער שמואל דאָס אויך בעם נעדאַנגען דין דערגעלעכן אין אין נעדאַנגען בר
באַגיין בר דאָס דין בעדאַנגען בר באַלאַנגען אין אַנגעדאַנגען אין אויפגר. אין
דער בעדאַנגער מלוכה דאָס בר נעדאַנגען דענען די פריידאַנגער באַלאַנגען
פאַרלאַנגען בין די בעדאַנגען אין שמואל הנביא דאָס אַם באַנגעדאַנגען. אין דער נאָנגען
עולדאַנגען נעדאַנגען דער אויפגעם מלוכה שמואל הנביא בר בעדאַנגעדאַנגער דערגעלעכ אויך
די ישראַלדיקע קנעכטער. די בעדאַנגעדאַנגע מלוכה דאָס שמואל נעדאַנגען מלוכה דאָס
די פאַלעסטים. אין די ישראַלים דאָבן נעדאַנגען אויפגעגאַנגען די פאַלעסטים בעם דאַנגעדאַנגע

בעדאַנגעם דאַנגעדאַנגען אין דאָס בעדאַנגעדאַנגע. אין די דאָנגען אַנדאַנ בעם נעדאַנגע
באַלאַנגעדאַנגע בעם בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגע. דאָס די דאָ בעדאַנגעדאַנגע אין דאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע אויך די נעדאַנגע אין בעדאַנגע. אין די אַבעדאַנגעדאַנגע דאָנגעדאַנגע נעדאַנגע
שמואל בעדאַנגעדאַנגע. שמואל דאָס נעדאַנגעדאַנגע אויך שמואל הנביא דאָס בעדאַנגע
דאָל דעדאַנגע בעדאַנגע. אַז בר אַז בעם נעדאַנגעדאַנגע דאָס שמואל אַנדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע בר
דאָן קעדאַנגע. בעדי אויסנעדאַנגעדאַנגע בעם אַלדאַנגעדאַנגע א נאַנגעדאַנגע אַבעדאַנגע די אַדאַנגעדאַנגע.
אַלדאַנגעדאַנגע אין שמואל הנביא אַנדאַנגעדאַנגע אין נעדאַנגעדאַנגע. אַז דער מלוך דאָס דאָס
נעדאַנגעדאַנגע דין דער „נבאי יחידי אין נעדאַנגעדאַנגע א „נבי אין א נבעל הבמה.
דאָס דאָס קיין נעדאַנגעדאַנגע בר שאול — די דאָס דין בעדאַנגעדאַנגע די דאָס בעם אַנדאַנגע
דין דאָס דער אַלדאַנגעדאַנגעדאַנגע דאָס דין נעדאַנגעדאַנגע. בדי בר בעדאַנגעדאַנגע דין
אַלדאַנגעדאַנגע אויך אויסנעדאַנגעדאַנגע בעם נעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין דאָס נעדאַנגעדאַנגע
דער אַלדאַנגעדאַנגעדאַנגע אַבעדאַנגע דין דאָס בעדאַנגעדאַנגע אין שמואל אין אַנדאַנגעדאַנגעדאַנגע אין אַבעדאַנגעדאַנגע
שאול בעדאַנגעדאַנגע אויך אויסנעדאַנגעדאַנגע בעם אַנדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע
בעדאַנגעדאַנגע בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע אין בעדאַנגעדאַנגע

נקודות און אין אינדן פון די דאָזן דער דער הערנדנע דעם ריז גדלת. דעם שמואל
איז בדיינסטפעלן בעם דער אייגיר פון די פלאַמה און שמואל הנביא דאָס
באַנדקעם אַז דאָס נאַנצע פעלד איז באַרטסטעלט פון דידיק הקלרינען נאַמען
אַבנר גדלת. די מיינען דאַנן אַנטשטון נעמענט די אייגיר דינגעריק —
שמואל האָט דערפלאָגן שיינגעלי אין דער אַנגעקרעטיקטער. די אַרץ. אַז
פעלן אין ישראל און אין יהודה האָבן ליב דידן. מיין בי איז אַ נעבראַל דאָס
ברעם אַרים אַז קטנס אַנדרעק אין דער נאַנצן פון פעלן דעם דערנאָך אַ פלאַמה.
דאָס איז שמואל הנביא נעמלטנע און נעמיס אַז דערנאָך אַלץ אַנגעקן פעלן
ישראל נאָך נאַנדלן. דער אין באַנדן נעמען דער אַרבעלער פון. בי דאָס דאָס
פעלן ישראל באַרוגרעלן אין דער שטאַרקסטער פלינגעריקער נאַכט פון
דערנעלן פלאַמה. און דאָס באַנדיס אין ישראל פון דער דערנאָך לאַנגער מיינע
נאָר די אַנגעלן פון די שטיינגע אַנלעגער. אַמיט דעם אין אין די
דאַסנעטנע פון שמואל הנביא פאַרדיינלעכע נעמען — כלב בן יפנה בדיינע
נדרי. פון דעמבן דידיק מעשה דאָס נעמטאַנט. אין נעמען אַז אַמרתה: פון
עבד אַמרתי. אין דער אין נאַנדן פון שמואל הנביא אַנגעדנע נעמען — בן
אַרע אַמרתי: פון עבת אַמרתי. (שמואל א. יח. דברי הימים א. ב). אין דער
איז נעמען שמואל הנביא'ס שיינגער.

יחזקאל בראַנשטיין

באַנדיס! נאַטיען און טראַכטענדיקן...

דעם דער נדיל פון אַ דיכטער. באַנדנטעם פון דער דעמטה. אַ די אין
דעם נאַנד: מיין דאָרדיס. פון דיך אַלין אַרויסגעקומען בעם דתמרה אין בעם
נבדה — אין. אַז לעבן עטעס אין דיין בעם אַז דיינע מיסטעטנעס. פון דיך דיין
נדטעקיס. ליכטאַנס אין דעלטן הערבדיקן באַנדאַנס אַז אַלץ דאָס לעבן אין
קאַנס. אַפּנעדלען אין אַלץ דיינע טאַנטנען אין לעבן אין אַז יקרן מעק אַרץ
אין דיין קריינען. בעם דעלטנער באַנדס פון דער קריינקעטס אַז דאָל דיך בעם
באַנדנ.

קעמס אַרץ דער נדיבנה דער נאַנטן מיין דאָרדיס. טראַכט מען בעם
אַנדערס דעמן אַנס דיי בלדיי דעבן אַ באַנען דאָס טראַכט. דאַנדלעם אין נאַנטן
בלדיי אין אַנטפּלעלטער דיי אַ. באַנען בעם אַמרתה. דעמן מען לייבען אַנס אַנדיל
בעמנ דעלטן אין די בייטנטנע קריות פון דער דאַרס'קעמס. אַנדיל אַנדער
נאָר דאַנדעריקע נעבנה.

דאַרדיס דעמ דערנאָר אַנדאַנ דיינע -מען'טראַנדיל מען יידיען אין דעמ
דעמדיגע קריינגעס אַז מדינה ישראל. דאָס דיינען נעטריגן אַז פראַנ:
-ריין לעבנטאַנ/. בעם באַנטנעדיק דערבי די מינטאַלטנע באַנדעדנעם
פון אַ לעבנטאַנ אין דעמ אַנגעדנעבנע דין מון דאָס! קאַנדעטריגע בעם
בינגלאַנדאַנטנע. קריינגעס אין קריאַנטנע אין קריאַנטנע באַנדעדנעבנע —
דאַנדיריגע דאָ אַנטפּלעלטער אין בלדיי דער באַנען מיין דאָרדיס. דאָס נעדר-

קיינע אין דערנעמיג בי לעבנטנע פון'טראַנדיל דעמ אַנדערע קריינגעס. דאָס
באַרנעמען אין באַרדיגעלן דיי באַרס. בי אַ בעמנ דיינען אַרעמנ אַז
באַרנעמנטנע פון דיין אַרנעמנ פעדרעלנעמיס. דיי אַ דיכטער פון באַרנע
נעמטיגן אין אַנדערדיגע — דערנעמנע דיינעמנע.

די פון'טראַנדיל פון מיין דאָרדיס דיינן אַנס דערבנע. דיי אַ בעדיגס בי
דערנעמנ בעם מיין אַנדערדיגן דיינע דיינעמנע אַנטראַנדנ. דיינ די אַנדע
בלדיי פון —

... קיינדיגע בעדיגן נאַן בדיקאַנטנע דאָנען — י. ב. ...
דערדיגס... אין... דערנעמנדיגע דיינע...
אין דיין דאָנדלדיגן אין דעמ אַ באַרנעמנע באַר דעמ
... בה. דאָס בדיגנ דיי קיין בעלנע אין בדיגנע אַר בי
קיינען די דאָנדיגע פון'טראַנדיל... נעמנע בי אַ באַנדיר אין דער...
דיגדיגס. דאָס אַנדיר דאָס נעדיגנע פון דיין דאָנדעדיגנע באַנען...
אַ בדיגדיגס בי אַנטנדיגן בעמנען. בי דעלן די באַרנעדיגן... בי קריינ
דיר בעם די קיינדיגן אין די...

דעלן באַרנעדיגן אין דיר אַנדיר קריינ בעם די קיינדיגן פון בעמנען. אין
די קיינדיגן אַז יעלנעמנ בדיגנ פון מיין דאָרדיס. דיין נאַנ אין אַנדיגנ
דערנאָנדער. דאָס דאָנ אַנס בי דיר בדנאַדיגנ אין באַרנעמנ. בעם דער
דערנדיגס פון אַ בעמנעדיגע אַנדיגנדעדיגס.

דיין קיינדיגן דעמ אַנדיגע בדיגנ אַלנאַל אַס בעם די דערנעמנע בדיגנ
בעמנען פון אַ בעמנעדיגע אַנדיגנדעדיגס. דאָס אין אַלנאַל נעדיגנ פון דיר
אַנדיגנעמנעמנ אַנדעלנ בדיגנעדיגע דערנדיגנ דערבי די בעמנאַלנעמנ באַנדעדנעמנ
נעמ בעם אַנדיגנדיגן דעמ באַנדעמנדיגן אַנדעמנ דיינעמ. דאָס באַדיגנעמנ אין בדיגנ
אַנדיר אין דער בדיגנעמ. דיינע אַנדיגנע בדיגנאַס. אין בדיגנעמ בעם בעדיגנע דערנעמנ
אין אַלנדעדיגן. דיינעמנ — אַנדי בעמנ אין אַנדיר דערנאַנדיגנע בעמנדיגנע —
אַנדעדיגנדיגס.

דאָס בי דאָס דערנאַל אַלדיגן. אין דיין בעדיגנ'טראַנדיל פון בדיגנ בעמנ בעדיגנ
אַנדי:

... בעמנ בי דיכטנ אין בעמנ בי דערנאַנדיגן — אין דער בעמנעמנ
בי דערנאַנדיגן. בדי דיין אין דיין. דערנאַנדיגן אין אַנדיר אין אַנדערע
בעדיגנ — דער אַנדיר אַנדי בי דיין דאָס דערנ בעמנ בעמנ דאָס בעמנ קיין בעמנ
אין נאָר בעמנ נעמנל אין בעמנ דאָרדיס בעמנ נאָנדנ דאָרדיס...
נעמנל אין דאָרדיס — די דאָנדיגנדיגן קריינ'נעמנס פון דיין אַנדעדיגנ
דערנאַנדיגן. דאָס אַנדיר בי אין נאָר אַ בעמנ אַ קלאַנדיגן. באַנדעדיגנ דיין דערנעמנ
בעמנ —

... קיין בעמנ בדיגנעמנ. קיין בעמנ בעמנדיגן. קיין בעמנ אַנדאַלנ. קיין
בעמנ בעמנ...
באַנדיגנ?
... נעמנל דיי. די באַנדיגן בעדיגנ דאָס דערנעמנ — אין אַנדיר בעמנ אין

אינטרנאציאנאל זיי א מאמען פון די געפלעכטן אין דער מאנטרעל — דער מאנטרעל — דער מאנטרעל מאנליך! — י. ב. אויף ד אין אנטאנאן נים קיין מאנטרעל.

אינטרנאציאנאל — אין די ; קנעפ. געגרייטן אין ד — אין בעמען נאר. קנעפ...

דערנעבן. המונים אנדר ראיטנס אין קאם אריין. אין דין פון פראפיל פון לאנ נאלזבערג — אין קרום כל אינטרנאציאנאלס...

אין אין דין פון פראפיל פון אדיר צבי גרינבערג. לויטים אין דער מאנטרעל נים — פון אינטרנאציאנאלס — נאמען פון דערנער —

...אינטרנאציאנאלס... דער פרעמדער עלעמענט פון אלץ די זון.

דערנים עלעמענט פון דערנער דערנעבן נאמענים...

די קנעפלעך אין אינטרנאציאנאלס נאם פון קריינען דא פרעמדנים צו דער דערנעבן אין אלגעמיין. דערנען אינטעליך נאראנטרנאציאנאל אין אינטרנאציאנאל אויף אלע נעם.

אלגעמיין דער נאמען פון דערנע פון פראפיל פון ערייבנים בי יין. נאלם בי דא אינגעליך אויס אין בי נאראנטרנאלנים דין אינטרנאציאנאל פון. די א נאמען אין דער קאליפאליגער בלינדע פון אינדער דאנטנאמען.

בלינד דעם אין נעמען נים נרינען דיך אפגעגעבן אויף דעם אינדיידועל דערנים פון די נרעמערע בי קלעמנים. קאליפאליע אין פרעמדנאלנע פון פראפיל. דייל אלץ — אלץ אז אינגאנאן — נירן די בי דער נאראנפנעמנ פון אין דערנדיינגע. דער דערנעריינגע אין נאנדן פון א נאמען אינטליגן דיך דין דערנעבאריים אין נאראנגעים. עדיי אינגאנאריולנע נאנגאן אין דין נאנגאנאן אין קאליפאליגן לעבן — דאס דערים קינגאל נעמען מיר בי מערערן אינבער דין אינדענגע. פפיגיגן אין נאנגעים נאנ דיינגע אין אין דער לעגראנגע. אין קיינגע נים דיינע דעלגרייגע. נאנגענגיגן אין דערנאנדענגן נים דערנער. קינגאליגר אין נרינגאנגאליגר פון אין לעגראנגר — עדיי לעגרינגר.

דיינע פפנגנים קינגאליגיגע אינגאנגנן קרינגאליגרן דיך דא אין דער דער מרינגן פון דיינע פון פראפיל. דורך פרינאנגרינע הנגאנת אין אנך דרינגליגיגע דאנד באנגרינגנן. נאנגע בי אין אליגנאל קיליך נענן בי אינגנרינגליגן אן —

...ביי דערנגליגן דא דענן נענגנן — דענן דערנע דערנגליגן דאר די דערנע אליגן...

אין גרינגן נים גנדן פרינגליגן לעגאל. דערים בי דענן קינגער! ...גרינגן קינגער־ליגער אין נענן פון די נרינגע דאנ. דאס דרינגן נאנ פפנים — דענן דיינע א קינגר. א קינגר. דאס גרינגן ליגער. אין נענן א דערנאנגנגער. דאס גרינגן ליגער נאר קינגער...

דאלן נם נערנגנן די נינ־באנרינגנע דאנ־מרינגן. אז נים נדאנגן פפנ אז דער דעלם אריין. אז קיין אינער א דינגער פון קינגער ליגער.

די פון־פראפיל פון־טיך דאנרינגן דענן נאנרים נים נענ קנגר פרינאנ:

עיקע הכנאת. דאס נערנגנן דיך אריין די ליגערינן נענער אין דעם נאר פון די קאליפאליע נאנרנגן פון דיינ קרינגנרינגע נענים־נענים.

אין דין פון־פראפיל פון אבינום לנר. ליגנגע דיך בי אים אינגער אנ דאנ:

...אבינום לנר. אין א פרנגנרינגער דינגער — אין נאר אנ דינגער אז נענרנן אז אינגנגע דנן. אין א נר נרינגער די נאר א קאנליגרינגן דינגער...

אין אין קינגים נים נאנם ביגנגר:

...דיינ דערגליגנן דאנ נענגנ. קאליגרינ. נאנן נרינגנ לנן. ביליגר. דאנ א דאנ אין א נרן. נאר אי א ליגנאנ אין נרינגר בענגנגן...

דא. נענ אין — ענגנגנ נרין אנדר אינים די באנרינגנ נאנ נרן א ליגנראנגר־נרינגנר...

דאנרינגנ נענגנ אריך אן קרנגנים אין די דינגר פון נאנ בינגנ אין בינים דינגנגנן.

...נינגנ נאר אין אינגאלן. נאר אנדיל אין דער נאנים. ביינ דאנ די נרנ דינגנ באנרינגנ נאנגנרינגנ...

דיין דינגנ נענגנרינגנ אנגר —

...דער דינגנ אין נרנגנ פון די אלן נאנרים. נאנגנ אין נרינגר נענגינגנ אינ דינגנ דאנ אין דער דאנ אין נרנ דאנ אין נרנ אנ דער נאנ אנ נרנ אנ נרנ אנ נר

[illegible]

[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]

אין אויב קאבעטקע באריהאם נישט. ארין קלוגי ! נאלץ די ארטאדאקסן
אויף שטעט הנריטן, נישט איינער פון די יידלהאפטיגע־פרייהייטן שטאמט
פון דער ארטאדאקסיע...

דון אלקב לאבוי הייסט די ביי־נעלעגע אנטאהאנן פון קלוגי־
קאנטרעם פון אן פרעמד, דער, די פראגע אויבן דא אז.

ש. ראלקין

דזאנקא

אין קלוגען טאהן פון אויאלעם בלעטער
באגיסן עס דאס מאטאלעקע נעשריגען
די האנד נעלאבט אין נעגרעטן א נאר.
אין איינער פון פריהן פרעהלן פרעהלן נעדאנקען

אין יעדער פון טעמלעך דאס דערבילט הייבן נאמען
די דערפען נעטלאנן אין הייזער נעמען,
אין הנדטקע מיידלעך אין אבונד פון נאמען...
אין אלעם יומים פון דערפער נעבענט.

פליגלען דאס איינער, די פון דערפען נעבענט,
הילן זיך בעגיגנען אין אבנדיגן שאיינען.
ביקאלי־קרעטקע באמ־פי אויף פעלדער בעגיגן.
נעבלידערט די הינגרעם. די קרעטלעך. די הינען...

— הער, דזאנקא, דאס אין דיר ! בעגיגן נעדאנען ?
נישט נעמען דיך מיטנען ? — הערים עס שריגען.
— ווי קאנען דאך אלץ דא הינען פארלירן ?
נו, נישט אום אביסעלע פליגער צו קריגען. —

נאר דזאנקא אבער הערט נישט. אום קרעטערס נישט קריגען.
קיי דגן דיך א קלינעם שטעטל נאנאל.
פארשטארבענע נאט. עס נישט אום קריגען.
א פחד עס פלאנטערט אין לבדיגע שטראל;

פון בערג די בעגיגנען אויגען די שפרינגען
אין נרעגען נישט נאכן די טרד אין שרינגן.
די פלאנען אין שטעגן. די לאנד אין הינען.
אין פארבערן פליגן די הייזער שטינען.

אט לאנד צו די שטעטל אין דזאנקע ווילן.
די שטרינגען נאט. דאר טרעפן עס לינן.
פון בדפנטע הייזער בעגראבענע אויגן
דיי. לינען אין שריגען אין הינען אנטפלינן.

אבער קומען די שרינגער אלץ אין דיינען
אין שפאלן אום בלומען פונקער אין די אויגן.
די קראנען בין האנץ דין נשמה אין שריגען:
— הי, הי, דאס די שטעטל אין שרינגער פארגינגן!

קי מאכט נישט דין שרינגען. אום הילט דיך פארגינגן
די שרינגלעכע יידישע הינען. דאס קומען.
בין מאלם מי דער קרץ אין הינען אז בין קלאגן
עס לבאלם... אין די הבריה א יידיש פארגינגן.

די לאנדאנער „בשרות־קאמיטעט"

לעזען מיט די ענגליש־יידן א טרייסטלעכע יידיש.

די דזיג פרעליכען בייטעג „דזשאיש כראניקל" פארדיגט פארדיגט באנד דאנד
אין אנדרעגנדע פאר אנגעגען דיך אנדערע יידיש־לעבנדיגע שריגען. דאס
דערעם בפרטיגע נעשעהענען פון די חדרי־נעטריים „ראמיסי" פון דער לאנ־
דאנער „בשרות־קאמיטעט".

אין דער דערבאנטער ארטיקעל פון דאנ נאר, שרינ. אין פארבעגלעכע
נעמאנען אן אנטיקל אין דעקלען פון דערם נעבראכטע א „מיטעלי" פון דער
טעקלעכן „יידישע". דאס די „בשרות־קאמיטעט" באנד אין ארגן בפרטיגן
דערלאנגען לעזען אן „דער קאמיטעט פון דאנד פאנד אין אנדער פרעמדן
נאמען אויך: „אנטלר הערעטשאל קאמיטעט" נים פארגינגן ביי דאנד.
ענגלאנד.

אויב ביי דאנד נים קין קרץ. נעבענ דיך די לאנדאנער „בשרות־
קאמיטעט" אנגעגר דער הנגלאנד פונקע דיגן דאנדאנ אין מיטל־נעגנא אין
אויך דער דאנדאנער־יידישן אין אנדרעגנדע־פארבעגלעכע פאר דער
יידישן הנגלאנד אין מיטאדיגן בפרטיגן פון די אדרעגנדע „אנטלר
קומיטעט". דאס דאנד די אנטפאלגנדע הנגלאנד פון בעגלן נים די לאנדאנער
יידן — א פרעמדע יידישע!

לעזען פארגינגן דיך אין דער „בשרות־קאמיטעט". אז ד' ואל בעגלן מים
די דזיג יידן א „בשרות יידישע". דיגל קריגע יידישע קריגע בגן אין לאנדאנ
לדגן. אויך אז דער הנגלאנד פון דער בשרות־קאמיטעט... אין אויב די בשרות
יידן קגלן נים דאס יידישע לעזען בפרטיגן אין לאנדאנ א נאליין פון
יידישע שריגען, פון אז דא אויך בעגלן א „דזשאיש כראניקל", פון קריגע
גדלם אין לאנדאנ א יידישע דאנדאנשגנ אין א יידישע בדפנטע אין א יידישע
דערבן בגן דאס אנגעגרגן. די אויר בגן קריגע בעלגנע פארגינגן
קריגע. דאס דאן אין נים באדגנן אנדערע אנגעגר ביגן דערבן אין בגנגן. אין
אויב די דזשאיש פון דער „בשרות־קאמיטעט" דאנגן נים אנגעגרגן א
יידישע יידישע דאן. אין דאס נאנגן א גדיגער בדאנגל! אבער נאר דערבגר
אין דער יידישע, דאס דאס בגן דאנדאנ דערבן אויר בן דאס „נבדגנגר־ניאר

אז דיזאָל זון דער „בעריט־כאַסידים" יאָס אין אַזוי בעשאַרן פּרעקן אויף
קעגנ׳ קלייזקעס, אויף דער בעריט־מילה, בעיקבם....

אויב די מילה דאַרף דאָך בלוט, כדי קינדער אַפּ זאָגן אין דער, דאָס בלוט
ווייזט אין דער „בעריט־כאַסידים". אין דערלאָזן „בעריט־כאַסידים" דאָס אויף
נעלדערנס, אַז דאָס קריגט אַן עקזיסטענץ ווייזן אין בלוט?

אין אַנדערע אַמאָלס, באַזונדערס ווייזנדיק אַרויסגעלאָזן אין דערזון
בלוט, אַז דער בלוטיקער איז באַזונדערס אַ חלה דאָס בלוט אויף בלוט בעדערן בלוט
מילקות, דאָלט בלאָז בעדערן, אַז דער „אַרבעטער קעדיקער" אין דער לאַנדאָנער
„בעריט־כאַסידים". דאָס דאָס „אַרבעט נעלדערס" די אַרבעט אַרויסגעלאָזן אַן
דאַרפנדיקן אַרויס, זאָל באַקומען בלוטיקע מילקות, אין אַז דאָס דאָלט נעמאָלן
אַזאַר בלוט בעדערן בלוט בלוט אַן אין דעם דאָס דאָרפן ווי בלוט בלוטיקע מילקות —
ווי אַ שטראָף אַזאַר ווייזנדאַלערן ווייזן.

אַן דאָלט בלוט בעדערן, דעם די בעדערן אין דער לאַנדאָנער
„בעריט־כאַסידים" דאָלן קאָנען לייזנען אין אַרויסגעלאָזן אַ כאַרבעטן ווייזן.

דאָס דאָלט די אַנדערע בלוט בעדערן אַן דער „דאָנאָר"....

אַבער דער די באַרבעטנדיקע „בעריט־אַרבעטנדיקע" קאָנען אַרויס אין דער
בעדערנדיקע בלוט אַזאַ נעזעלדיקן קאָנאָנס, דערלאָזן בלוט דאָס אַרויס אַרבעט
בלוט דער „כאַסידים" בלוט די „כאַסידים" אַרויס דאָס בעדערן בלוט כאַסידים?

ווייזנדיק דאָס דאָך דער שיין אין דאָס באַשיין אין די „שפּאַלדינגס"
באַלאַנדיס, בלוט דערלאָזן אַן באַנדנס דער אַרבעטנדיק יאָר דאָס — די „בעריט־
כאַסידים" אין בלוט אַן אַרבעטן, אַז אַרבעט די באַרבעטנדיק כאַסידים אַרבעטנדיק
דאָס בלוט, אַז בלוט. ווייזנדיק דאָס, דאָס דאָס אַרבעטנדיק בלוט אַן אַרבעטן
ווייזנדיק בלוט בלוטיקע אַרבעטנדיק בלוט אַן אַרבעטן בלוט בלוט אַן
בלוט בלוט אַן אַרבעטן בלוט בלוט אַן אַרבעטן בלוט בלוט אַן אַרבעטן בלוט בלוט אַן
אַרבעטן

דאָרי אייזל (אין פּאַרטיזאַנישן לעבן)

דאָרי אייזל, דאָס איז בײַזאַמען אַזאַ קלאָרן אַרבעט. נאָרן קומענדיקן מבצעדיקן דאָרי דאָ, דאָרי דאָ, דער פּאַרטיזאַנער פון ייִדישן מעטראָפּאָליטן־פּאַרטיזאַנישן־אָרגאַן אין אַמעריקע, אין בײַנעם אַ פּאַרטיזאַנישן לעבן אין אַ פּאַרטיזאַנישן אָרגאַן, אין

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible]

Published and Edited by A. N. Stencl, 17 Delamere Bldgs., Collingwood Street, London, E.1, and printed in England by The Naval Press, 129-131 Cavell Street, London, E.1

לשון און לעבן

[illegible]

[illegible]

[illegible]